

WEERBERICHT: in de rektorskamer: bewolkt met kans op onweer.

Bolwerk

grootste
krant
van
Piusland

Ned. Ant.	Am. Fl.	1
Suriname	Sur. Fl.	1
Belg./Lux.	Frank.	5
Can. Eil.	Doll.	17
Deneim.	Kroon	1,40
Duitsland	DM	0,80
Engeland	£	2/-

TERREUR IN PIUSLAND

Van onze speciale verslaggever van het O.P.T.P. (Officius Pius-Tien Persbureau)

F. SPIEKERMAN

In de binnenlanden van Europa ligt verscho- len achter hoge houten muren het kleine koninkrijkje Piusland. De koning heet Koster. Hij wordt ter zijde gestaan door vier vazallen: Peters, Wegbrans, Siewe en Herben. Verder telt het bestuur nog 74 beulen, 1 schatkistbewaker, 1 grenswachter, 3 klusjesmannen en 1 juffrouw die voor de lekkere hapjes voor de bestuurders zorgt. Voorts telt het staatje ca. 1000 inwoners, die op hun beurt onderverdeeld zijn in drie groepen: de intellectuelen, de goeode middenstand en het plebs.

De Piuslandse munt is de Koffiemunt. Deze heeft een officiële waarde van twintig cent en brengt op de zwarte markt een kwartje

Piusland is 's nachts gesloten nadat iedereen rond vier uur in de middag als persona non grata is uitgewezen. Wel wordt er verwacht dat de 1000 inwoners de volgende dag op tijd aanwezig zijn, anders worden zij door één der vazallen gefolterd.

Dit ging twaalf jaar goed totdat een aantal Piuslanders aan de andere kant van de grens bij de grensovergangen begon aan de andere Piusland verlatende Piuslanders pamfletjes uit te delen. Toen dit de koning ter ore kwam, onthoorde hij deze onrustzaaiers en oproerkraaiers. Hij wilde zijn bewind veilig stellen. Na de grieven aangehoord te hebben besloot hij een parlement in te stellen, waar de inwoners die iets te zeggen hebben hun mond mochten openen. Hij nam hiertoe de nodige maatregelen om een dergelijk kletsinstituut in te stellen.

De staatskrant Bolwerk werd gedurende de eerste twaalf jaar vervaardigd door mensen die het bestaande bestuur wel goed vonden. Maar de oproerkraaiers infiltrerden de redactie, zodat Bolwerk in het vervolg alleen maar een ródó standpunt spuit. Ze besloten Bolwerk in rode inkt op papier te laten drukken. De staatskrant werd zoals men zich wel kan indenken een onleesbaar geheel. Maar na veel puzzelen valt er uit het laatste nummer te extraheren dat zo'n rode rakker (B.Schmand) ageerde tegen het binnenkort in werking tredende parlement. Hij vindt dat de koning afgezet moet worden en de (rode) inwoners het voor het zeggen moeten hebben. Het genoemde artikel stond in grote letters gedrukt, terwijl zo- wat alle andere artikels in kleine lilliputterige lettertjes gesteld waren, waarvan men bij het lezen hoofdpijn krijgt. De redactie hoopte zeker dat men alleen dit rooddoorspekte artikel zou lezen. Onlangs vonden er in Piusland „verkiezingen“ plaats voor het parlement, waarvan de waarde dubieus is. De inwoners zijn nl. allemaal stuk voor stuk door deze oproerkraaiers bewerkt en werden geadviseerd om, als hun leven hun lief is, maar op één van deze rode rakkers te stemmen. Deze middeleeuwse terreurtoestanden vonden een

hoogtepunt in de laatste week voorafgaande aan de bewuste verkiezingen voor het parlement. Ik beklag de arme inwoners die nog langer hun tijd moeten slijten in Piusland, niet omdat die beulen zo hard zijn, maar omdat de rode terreur mensonterend is. Ik hoop dat de koning met zijn vazallen en beulen de zijde kiest van de welwillende inwoners om deze rode terroristen uit Piusland te verbannen of om ze in de

koninklijke kerkers te werpen.

Bij het verlaten van Piusland kreeg ik nog snel een paar pamfletten in mijn handen gedrukt door een figuur waaraan niet te zien was of het een jongen of een meisje was. Die figuur had zijn haren rood laten verven en keek door een rode bril. Ik was blij terug te keren in de normale wereld en ik verzeker de lezers dat ik nooit meer iets roods wil zien.

Na dagenlang wachten in de bosjes voor het Pius X lyceum is onze fotoreporter erin geslaagd een exclusieve foto te maken van het langharig links werkschuw tuig, dat op het Pius X het schoolstelsel tracht te saboteren met terroristische akties.

SUBLIEM SPEL OP PIUS-LYCEUM door J.L.

van onze sportmedewerker

Amsterdam, Sporthal Zuid: In de Kerstvakantie werd daar het z.g. Scalengersttoernooi traditie-getrouw gehouden waar onze schoolgaande jeugd zich van haar beste

Uit de woordkeus in dit stukje blijkt duidelijk dat de redactie ergens op de Zeedijk thuisloort (onder meer door tweemaal (2 maal) het woord ouwe te gebruiken), en niet op één net en ordelijk lyceum. Ik snap totaal niet waarom de censuur op Bolwerk (die volgens mij veel strenger moet worden, anders wordt het een troep) dit stuk heeft doorgelaten. En dat is nog maar één, maar ó zo kenmerkend stukje! Ik vind dat het rode tuig van de redaksie, dat stelletje onbeschoftelingen dat denkt op kosten van de gemeenschap van Pius X de mensen met kommunistische ideeën, onmiddellijk van Bolwerk moeten verwijderen, voordat zij het geheel in hun macht hebben, en zodanig gestraft moeten worden, zo niet van school gestuurd, dat ze het voortaan wel zullen laten om ook maar een vinger naar Bolwerk, ONS schoolblad uit te steken. Dan zul je ze wel anders horen praten!

Frits spiekerman, of Mathieu Besseling die moesten de hoofdredakteur maken, dat zijn tenminste opbouwende, figuren, en dragen meningen

liezen. Met weinig krachtsinspanning bereikten ze dan ook de halve finalepoule, die merkwaardig genoeg veel sterker was dan de andere. Het stond van te voren vast dat de winnaar van deze poule ook overwinnaar in de finale zou worden. Ik heb luidkeels sportieve kant laat zien. De scholen bekampen elkaar in alle sporten van schaken tot schaatsen. Toch neemt onder deze sporten zaalhandbal de voornaamste plaats in niet alleen omdat er daar de meeste teams aan meedoen (plm. 200) maar ook omdat deze prachtige sport een geweldig energerend schouwspel biedt voor het publiek dat dan ook altijd talrijk was. Nu moet er dan ook vermeld worden dat het niet ongewoon was als een team in het bezit was van een of meer eredisvisiespelers. Op de eerste dag had ik al mijn favoriete team gekozen, dat van het Pius X Lyceum. Dit team bestond uit technisch begaafde spelers met een geweldig spelinzicht die ook als team harmonisch speelden en een zoals een goede scholier dat betaamt.

Anonieme verontruste leerling, die ongetwijfeld de mening van vele Pius-tieners verkondigd.

P.S. 1 Op dat witte stukje op pag.2 zal wel weer een schunnig tekeningetje hebben gestaan, dat de censuur gelukkig verboden heeft.
P.S. 2 Sisi is natuurlijk een schuilnaam van een of ander redaksielid, of iemand die met ze heult, en die geneens eerlijk wil uitkomen voor wat hij zegt.

verrukkelijk spel te zien gaven. Dit hoge peil hielden ze het hele toernooi (3 dagen) vol zonder ook maar een wedstrijd te vermijn favorieten vanaf de lijn aandedmoedigd en gejuichd als hun formidabele keeper weer eens een onhoudbare bal hield. Hun grootste prestatie was wel dat ze een van hun sterkste tegenstanders in bedwang hielden met liefst twee spelers minder. Toen ze dat eenmaal gepresteerd hadden was de rest voor hen een farce. Ze versloegen de school die in de finale zou overwinnen en het tweede team van hun eigen school (het tekent het peil van hun schoolhandbal als twee teams van hun school de halve finale bereiken. Dit is nog ongeëvenaard). Ik dacht toen mijn lievelingsteam al in de finale te kunnen spelen toen ik van hun playing captain hoorde dat ze buitenmededinging hadden meegespeeld zonder dat iemand dat wist omdat gisteren een van hun spelers gediskwalificeerd was wegens het meespelen met een andere school die zeer ernstig gedupeerd was door het ontbreken van hun beste speler. Onbaatzuchtig als hij is besloot onze Pius X-spler het risico te nemen en met hen mee te spelen. Ze wonnen maar hij werd ontdekt en geschorst voor het toernooi. Er werd toen besloten dat hij toch met het Pius X-team zou meespelen hoewel ze daardoor niet meer in de prijzen konden vallen. Geen sportieve beslissing, voor mij was het Pius X-team de morele overwinnaar in alle opzichten.

R.J. infiltreert SCHOOLBLAD

Schande! Ik vind het meer dan schandig dat de redactie van Bolwerk nu ook al begint met het plaatsen van schuttingtaal, na in het eerste nummer al een foto op tafellakenformaat van Ho Tsjih Minh geplaatst te hebben. (wat het ergste is weet ik niet, voor mij zit er trouwens niet zoveel verschil tussen).

RED JE ZELF

AAN MIJN KIEZERS

Mededeling: als de schoolleiding 2 belangrijke adviezen van het schoolparlement zonder meer naast zich neerlegt, treed ik uit het schoolparlement. Mijn kiezers hebben het recht te horen waarom; hiertoe kunnen ze met mij contact opnemen. Ik voeg mij dan na aftreding bij de Partij.

Marcel Gazendam

Het is wel duidelijk, dat de leerlingen van deze school niet kritisch zijn. En dan moet je eens raden hoe dat komt. Heel gewoon doordat, als wij eens kritisch denken of doen, dat meteen de kop wordt ingedrukt. Als er wordt geprobeerd de leerlingen wakker te schudden, door bijv. stencils uitdelen (betreffende) democratisering op andere scholen, wordt dat verboden onder het mom van: „te eenzijdig en zullen leiden tot straatrreur”

Maar het is alleen om ons, leerlingen, onwetend te houden. Omdat wij dan gewoon makkelijker te regeren zijn. Omdat men denkt dat, als wij niet weten dat het beter kan, wij de huidige school zullen accepteren. Maar weet je wat wij later zullen zijn? TELEGRAAFLEZERTJES! ! ! ! ! Mensen die zonder enige kritiek, alles aannemen wat hun wordt verteld en voorgekauwd. KUDDEDIEREN zullen we zijn! ! ! ! ! Maar NU zijn we nog te redden. NU moeten we in opstand komen.

ALSJEBLIJFT, HELP TOCH JEZELF TE REDDEN' KOM IN OPSTAND. BEVRIJDT JEZELF.

VTBVHKOH PL V(ereniging) T(er) B(evordering) van het kritisch op het Pius X Lyceum.

Brussel, 1 december 1969.

Deze keer toch nog het einde van het, in het vorige nummer plotseling afgebroken, reisverslag over Engeland. De mensen zeggen zo gauw dat je het pikante wil achterhouden.

SECOND FORTNIGHT IN ENGLAND

Dankzij snelle reactie van Hedwig S., kunnen wij deze situatie toch nog aan de lezers tonen (zie foto vorige nr.).

Dat het twee treden tellende trappetje voor onze kamer soms ook nog onoverkomelijke moeilijkheden opleverde, bewezen Anneke D. (die zoals u wel gemerkt zult hebben deze twee weken verschrikkelijk de beest uit heeft gehangen) en Gerda v.d. V. (géén familie van Stan) door te presteren om binnen 1 minuut en geheel onafhankelijk van elkaar struikelend de kamer binnen te komen.

Verder zorgde Annemarie v. D. voor de nodige sensatie door op een nacht, een „tikje” aangeschoten, haar nachtjapon op ons zonneplat te showen aan een stel Hollanders, die haar begeleidden met het Wilhelmus en doordat zij terloops

opmerkte dat een Belgische relatie van een van de kamergenoten (Joke W.) keek alsof hij enig kind was uit drie gezinnen. Mocht men nog niet overtuigd zijn dat deze Engelandreis geslaagd is, dan wende men zich voor meerder avonturen naar een der ondergetekenden. Voor de liefhebbers volgt hier de tekst van dé schlager in die twee weken:

Aan de oever van de Rotte tussen Delft en Overschie stond een kikkors met haar jongen (2x) op haar knie. Zie daarginds zo sprak de moeder, zie daarginds die ooievaar. Het is de moordenaar van je vader, vrat hem op met huid en haar. G. . . verd . . . sprak de kleine, heeft die kl . . . zak dat gedaan! Als ik groot ben lieve moeder zal ik hem op zijn fl . . . ker slaan

Maria van Heumen
Hedwig Slot
Gerda v.d. Velden
Loes van Zoen
Anke v.d. Kroon
Anneke Distel
Joke Wartenbergh

BOLWERK

— krant van het Pius X lyceum —

Pius X lyceum
Jan Tooropstraat 15
Amsterdam
tel. 15 34 91

aan dit nummer werkten mee:

- Ko Ariëns
- Bolletje
- Ben Bugter
- Wim Dekema
- Cees Lauriks
- Henriëtte Loogman
- Ton van der Koppel
- Hella Kroon
- Anke van der Kroon
- Matthias de Koning
- Tars van Schaik
- Joke Wartenbergh
- Fred Zoomers
- Juliëne Versteeghen
- P. J. Koets
- A. Peters
- Frits Spiekerman
- Arend Bontekoe
- Marcel Gazendam
- A. Brand
- en vele anderen

Bolwerk, een duivels listig stukje organisatie van de schoolleiding
Te jaaraang, nummer III januari/februari 1970

Advertenties en tarieven: Ben Bugter

BLIK OVER HET WATER

daar op die golf zie ik mijn blik gaan
ik zie mijn gedachten moeizaam meeroeien.
dit blijft altijd boeien
hoe is 't ontstaan
zal 't ooit vergaan
stil en langzaam stroomt alles voorbij
alles lijkt op het getij
alles keert steeds terug
misschien vlug
misschien duurt het lang
wees nooit bang
je kan toch zwemmen!

VERLANGENS

in gedachten
spel ik
jouw naam
uit.
ik lig hier
in gedachten.
eenzaam.
al die nachten.
en steeds wachten
op die nieuwe dag.
het weekend.

adam

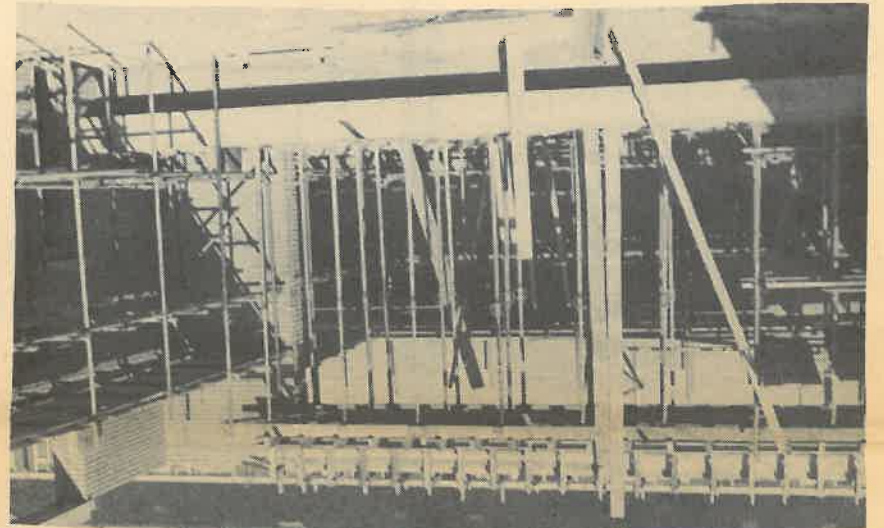
Beste redactie,

Tussen de strepen en sterren van de majoors en kolonels van de Generale Staf van de Belgische Landmacht, wier brieven ik uit het Frans moet vertalen (waarna de enige Vlaamstalige majoor van mijn Nederlands weer legervlaams maakt), heb ik zitten gluren in het nieuwe Bolwerk in Plug-stijl. Gefeliciteerd!

1. Met de vormgeving (ieder VN of NL dan Elsevier of HP);
2. met de combinatie van schrijvende leraren (in plaats van mentoren) en leerlingen: een eerste concrete stap op de weg naar een samenwerkings-school;
3. met het onderwerp: zowel met de thematische aanpak, als met dit speciale onderwerp (inderdaad „Politiek is iets, waarmee je dagelijks gekonfronteerd wordt, zodra je de school verlaat (trouwen ook als je erop zit!) en later bijvoorbeeld als je in dienst gaat”).

Met vriendelijke groet,

A. Braet, soldaat-vertaler.

ONS EIGEN TONEEL

LEVEN

Rennen

vliegen

praten

denken

NOOIT DE TIJD OM NA TE DENKEN

altijd doorgaan
nooit eens wachten
niet zo teuten
halve zachte

ALTIJD DOORGAAN

niks betreuren
't moest gebeuren
dóór gaat't leven
geen tijd gegeven

IK WIL LEVEN

RUSTEN

LEVEN

RUSTEN

LEVEN

RUSTEN

WACHT OP HET EINDE
WELTERUSTEN.

Marlies Wijermans

EENZAAMHEID

ik hoor de regen
de druppels vertellen jouw naam.
op mijn raam.
de klok slaat negen

de muziek zwijgt stil
de wereld is kil
alles zwijgt om me heen
deze wereld van steen

de muziek begint weer
de regen gaat heen
en ik ben weer alleen.

adam

GEWOON VERGETEN

ineens zag ik hem weer staan
jouw naam
eens was ik kapot
ik ging weg
en dacht aan het schavot.
ik dacht dat ik je nooit meer zou vergeten
van verdriet niet meer zou eten
na die tijd
die wij samen hebben gehad.
het liep allemaal anders
ik was bijna jou
in gedachten kwijt.
veel was veranderd om me heen.
nooit was ik alleen
behalve nu
in mijn schemerig verblijf
denk ik even terug
aan jou
je haar van goud.
ach het was urlaub. a a d l a a m

OMTRENT SEN-SUUR.

Het zijn tot nu toe nog maar twee kleine, maar daarom niet onbelangrijke dingetjes die uit Bolwerk in zijn huidige opzet zijn verwijderd. Twee keer voor twee nummers, dat is een gemiddelde van één ingrijpen per nummer. Censuur heet dat overbekende verschijnsel, d.w.z. dat een autoriteit de macht heeft in te grijpen in de vrije meningsuiting van anderen, wanneer hij dit in strijd acht met de heersende normen en belangen. Bij Bolwerk is dat de verdrietige taak van corrector Peters.

BOLWERK

Bolwerk is een uitgave van het schoolbestuur van de stichting Pius X, die er dit jaar ongeveer veertienduizend gulden voor op tafel zal moeten leggen. Of dat zo blijft is een vraag, want er doen geruchten de ronde, dat men de subsidie op Bolwerk wil intrekken met ingang van volgend jaar, omdat het geld voor één jaar Bolwerk bijvoorbeeld voldoende is om een talen-praktikum aan te schaffen. Maar goed, zolang het bestuur Bolwerk betaalt is zij er nogal opgesteld, dat er door iemand in wie zij vertrouwen stelt controle op wordt uitgeoefend. Dit gebeurt onder meer, omdat men bang is dat ouders geschokeerd zullen worden door wat Bolwerk de arme kinderziel aandoet. Het is tenslotte zo, als we het beperken tot deze school, dat de ouders hun kinderen met opzet naar de beschermde omgeving van Pius X zenden, omdat zij vertrouwen stellen in de opvoedende taak, die deze school zegt te hebben en waar schoolbestuur en schoolleiding bijzonder trots op zijn. Dat daarbij middels censuur een anderszins sprake is van beknutting van het grondwettelijke recht op vrije meningsuiting is een opvoedkundige noodzaak en verder geen punt. Evenmin als het gebrek aan vertrouwen in de leerlingen dat erbij de leiding heerst.

TUIG

Er wordt door de schoolleiding ernstig gehamerd op het gebrek aan vertrouwen, dat de leerlingen in de leiding stellen, maar als je daarentegen begint te praten over vertrouwen van de leiding in de leerlingen is daar geen sprake van; de leerling is ondergeschikt, de adolescent die moet worden opgevoed. Leerlingen zijn niet in staat om verantwoordelijkheid te dragen, wordt er dan gezegd. Zo'n opmerking is volkomen inherent aan het huidige onderwijs en dat als afspiegeling van de opvoeding binnen het gezin. Van jongsafaan is alles al voor je geregeld, je wordt in de juiste maatschappelijke banen geleid en je wordt eraan gewend, dat je alles van bovenaf krijgt voorgezegt. Wanneer er mensen zijn die tegen deze gang van zaken protesteren, omdat zij zich niet volgens eigen wensen én inzichten kunnen ontplooiën (op politiek, seksueel, of wat voor terrein dan ook), heten wij links tuig en raken in konflikt met de heersende opvattingen.

LISTIG STUKJE ORGANISATIE

Op punten als zedelijkheid of kritiek op hooggeplaatste personen wordt streng gecensureerd, wanneer deze de perken van de gevestigde opvattingen zoals die leven bij ouders en gekweekt worden bij scholieren te buiten gaan. Het is duidelijk dat op deze manier de ideeën en opvattingen van andersgerichte lieden niet aan bod komen. De leiding zal echter voortdurend een grote persoonlijke vrijheid willen suggereren, ook en vooral nu met Bolwerk. Het is als Constance Leusink in de vorige Bolwerk opmerkte: „Ik vind Bolwerk een duivels listig stukje organisatie van de schoolleiding.”

mag en van censuur prakties geen sprake is. De leiding heeft o.a. met Bolwerk kunnen aantonen hoe tolerant zij wel is. Maar wacht maar tot er krities en vrijmoedig over leraren of autoriteiten wordt geschreven, of

over drugs, sex, etc. Zaken van een nieuwe generatie, waar de school geen aansluiting bij vindt en zelfs liever afweert. De school hoort dit nog allemaal niet zo thuis. Met zulke overwegingen in zijn achterhoofd sneed de heer Peters in de tekst van je t'aime en verbood de rektor het tekeningetje van Hester Bontekoe. De rektor zei, toen we hem vroegen waarom Hester niet in Bolwerk mocht: „Als je niet begrijpt waarom het niet mag, begrijp je ook niet waarom het wel mag”. Is dit de manier om dat begrip bij te brengen vragen we ons af. Na het verwijderen van Hester uit Bolwerk besloten redactie en medewerkers om de werktekening met Hester erop aan de muurkrant te hangen. De heer Peters kwam echter langs zag Hester hangen en verwijderde de werktekening van de muurkrant. Hij sprak er ons over aan en tegenover Ben Bugte en mij verklaarde hij dat de muurkrant wordt gecensureerd. Hetzelfde gebeurt er als je voor school pamfletten wil uitdelen en dit eerst aan de rektor vraagt (vgl. pamfletten over Beverwijk). Mevrouw Driessen, die namens de ouders in het S.P. zit zei: „Als de rektor het niet eens is met de inhoud van een pamflet dan moet hij dat niet verbieden. Als hij wil kan hij een tegenpamflet opstellen”. Een mogelijkheid, die al te vaak wordt vergeten, namelijk de mogelijkheid van iedereen om te reageren wat er wordt geschreven en gedrukt. Het zal wel duidelijk zijn langzamerhand wat wij willen. Een onafhankelijke ongecensureerde schoolkrant, waarvoor een gezamenlijke verantwoordelijkheid geldt die wordt gedragen door een wisselende groep actieve mensen die zich inspannen om een goede krant te maken. Zo'n groep bepaalt het gezicht van die krant, plaatst de reacties van mensen die het niet eens zijn met bepaalde artikelen of het totaal. Dat is dus in tegenspraak met een democratisch gekozen redactie, of iets als censuur vooraf bij het schoolparlement. De vertegenwoordiging van alle groeperingen maakt namelijk dat een krant zo genuanceerd wordt dat ze nauwelijks interessant is om te lezen, als er zo ooit een krant kan ontstaan. Wanneer men er zoals blijkt uit het gedrag van de leiding vanuitgaat dat de makers van een schoolkrant niet in staat zijn verantwoordelijkheid te dragen is dat een grove onderschatting van de leerlingen. En trouwens hoeveel vertrouwen stelt de leiding in de leraar die bij Bolwerk zit (waarom zijn er niet meer?) en gebeargumenteerd met de anderen overleggen kan?

Ton van der Koppel

—krant van het Pius X lyceum—

Met ingang van dit nummer is de redactie van Bolwerk opgeheven. Het blad zal voortaan worden samengesteld door een werkgroep van leerlingen en leraren, die voor iedereen openstaat. Deze werkgroep zal steeds gezamenlijk haar standpunt bepalen. Op deze manier kan iedereen met zijn ideeën, suggesties en kopij bij Bolwerk terecht om daadwerkelijk aan totstandkoming van het blad mee te werken. Omdat iedere Pius-tiener hierdoor in principe redacteur is, drukken wij hieronder een perskaart af die de praktische uitoefening van je bezigheden zullen vergemakkelijken. Deze kaart moet worden uitgeknipt, ingevuld, van een pasfoto worden voorzien en op de administratie worden afgestempeld.

no reproduction
made in holland

PRESS
BOT-
WERK

VRAGEN.....

1. Wie stelt een schoolkrant samen, de redaksie of de rektor?
2. Indien de redaksie dit doet, is het dan noodzakelijk dat er censuur is op deze schoolkrant, als er bovendien nog een leraar in de redaksie zit?
3. Als het antwoord op vraag 2 bevestigend is, wil dit dan zeggen dat de in de redaksie zitting hebbende leraar niet voor vol wordt aangezien?
4. Als het antwoord op vraag 3 ontkennend is, waar blijft men dan met het bevestigend antwoord op vraag 2?
5. Indien men op vraag 4 antwoordt „nergens”, welke konklusie kan men daaruit dan trekken?
fred zoomers

OBRECHT

Alle goede boeken vindt U bij ons in voorraad.
Loopt U zo nu en dan eens binnen.

BOEKHANDEL OBRECHT
A.J.M. v.d. WAART

DE WEG NAAR HET
GOEDE BOEK!..

Willemsparkweg 74
telefoon: 79.02.33 Amsterdam - Zuid

INSTITUUT

ANNO
1913

CHOEVEERS

EENJARIGE BEROEPSOPLEIDINGEN:

SECRETARESSE, AFD. SECRETARESSE, EUROPEES
SECRETARESSE, RECEPTIONISTE, STENOTYPIST(E)

DIVERSE CURSUSSEN:

MODERNE TALEN (BEGINNERS, GEVORDERDEN);
HANDELSCORRESPONDENTIE, CONVERSATIE)
STENO, TYPEN, BOEKHOUDEN, M. B. A., MIDDENSTAND, ETC.

Vraagt prospectus - Adviezen zonder verplichting

VAN BAERLESTRÁAT 11-13 TELEF 72 31 28 - 72 71 56 AMSTERDAM-Z.

foto

perskaart

GELDIG VAN
TOT

naam:
adres:
woonplaats:
geb.dat.

handtek.

Houder dezes is verbonden aan BOLWERK.

BOLWERK IS LID VAN DE NEDERLANDSE SCHOOLPERS UNIE

Turks Fruit

Jan Wolkers

Eén van de meest opmerkelijke boeken die de laatste tijd zijn verschenen, is wel: „Turks Fruit” van Jan Wolkers. Ik vind het zijn beste boek; zelfs „Kort Amerikaans” dat toch ook erg sterk geschreven is, kan aan dit meesterwerkje niet tippen.

Het is het verhaal over de liefde tussen Olga en de ik-persoon. Je zou het een moderne idylle kunnen noemen met dit verschil dat de afloop géén geluk inhoudt. Het boek begint eigenlijk midden in het verhaal met de zin: „Ik was aardig in de rotzooi terecht gekomen nadat ze bij me was weggegaan”. De ik-persoon is in zijn verdriet erg aggressief en haalt „de ene meid na de andere” in huis, maar komt tot de ontdekking

Melanie

Begin januari van dit jaar kwam een onbekend zangeresje naar Nederland om te proberen hier succes te verwerven. Het was de Amerikaanse Melanie Safka. En wat haar in haar eigen land niet lukte, werd hier verzevenlijkt: Haar „magic” sound sloeg in.

..... Het is misschien een beetje vreemd dat het hierwel lukte en in de V.S. niet, want zij ontleent een groot deel van haar kracht aan de sterke teksten die toch voor een heleboel Nederlandse fans moeilijk te volgen zijn. Zij schrijft deze teksten allemaal zelf en je hoort daarin duidelijk dat ze voortdurend worstelt met haar emoties en gebrek aan zelfvertrouwen. Een voorbeeld hiervan is „Noma moma” dat ze op vijftienjarige leeftijd heeft geschreven toen haar moeder kwaad op haar was om iets wat ze niet had gedaan; Ze schreeuwde het publiek haar machteloze woede toe.

Melanie werd 22 jaar geleden in New York geboren. Haar vader kwam uit Rusland en haar moeder uit Italië. Doordat deze vrouw vroeger jaren-zangeres was, reisde Melanie veel. Waarschijnlijk daardoor kon ze op school niet meekomen en ze haatte deze instelling dan ook. Daarbij kwam nog dat de leraren haar niet mochten omdat ze altijd bizar gekleed ging (wat nu trouwens nog het geval is). Dit laatste was er de oorzaak van dat ze wegliep en in een tuchthuis belandde.

Toen ze eruit kwam bezocht ze twee jaar de toneelschool. „Het was een fijne tijd” zei ze eens „en toen ik eraf was heb ik veel liedjes geschreven gewoon om mezelf op de been te houden”. Deze liedjes zijn nu bijna allemaal te vinden op haar 1e L.P. „Born to Be”; een plaat die het nog steeds goed doet (terecht).

Haar songs getuigen van een aparte stijl. Luister maar eens naar „Mr. Tambourin Man”, een oud nummer van Bob Dylan. Hiervan zijn vele uitvoeringen bekend maar die van haar is naar mijn mening, verreweg het origineelst.

Melanie krijgt door de pers vaak het etiket van een protestzangeres opgeplakt. Hier is ze het zelf helemaal niet mee eens: „Ik vind protesteren zinloos, ik geef alleen mijn indrukken weer”. Dat valt dan te beluisteren op „Back in Town” haar 2e L.P. genoemd naar een succesnummer van haar 1e L.P. Het maken van deze plaat ging overigens nogal moeilijk. Haar manager Artie Ripp, die eigenaar is van Buddah, haar platenlabel, vertelt: „Melanies stem kan een ongelooflijk groot volume bereiken en dat geeft de technici heel wat hoofdbrekens.

Een ander verwijt dat haar op een keer door een kritische journalist naar het hoofd geslingerd werd, is dat hij haar eenzijdig vond. Nu kan ik me indenken dat deze gedachte iemand wel eens invalt, maar Melanie is steeds weer anders.

dat geen van allen Olga kan vervangen. Het lijkt wel of Wolkers het wanhopige van de situatie wil benadrukken door zijn grove woordkeus. De schuttingwoorden zijn niet van de lucht. Dit verandert heel plotseling als hij in het derde hoofdstuk over zijn eerste ontmoeting met Olga spreekt. Op deze ontmoeting volgend andere. Er groeit aanvankelijk een verhouding uit die later overgaat tot een huwelijk. Dit huwelijk wordt gesloten tegen de zin van haar moeder (dat smerige secreet), die haar blijft tegenwerken wat, enkele jaren later waarschijnlijk één van de redenen is waarom Olga de hoofdpersoon verlaat.

Waarom Olga precies weggaat wordt niet duidelijk. Doordat het boek in de ik-persoon is geschreven kan de gedachtengang van Olga ook moeilijk uitkomen en ik geloof dat dit de oorzaak ervan is dat zij naïef wordt uitgebeeld dan ze is geweest. Dit blijkt eveneens uit meerdere details (pinda's wilde ze niet pellen omdat die haar aan de teentjes van oude mannetjes deden denken), die door de „ik” voortdurend uit de doeken worden gedaan. Haar vertrek is het begin van haar einde. Ze raakt in een lichamelijk verval. De huwelijken die ze sluit mislukken één voor één. Al die tijd blijft de hoofdpersoon „als een gek” van haar houden en volgt haar op de voet d.m.v. ansichtkaarten en een paar brieven die ze hem stuurt.

Aan het slot bevindt Olga zich in een ziekenhuis onder behandeling voor een hersentumor. Ze gaat snel achteruit en de „ik” doet alles om de laatste weken van haar bestaan te veraangename. Hij koopt daoro, ook op een keer een zak „Turks Fruit” voor haar, het enige wat ze nog lust. Een paar dagen later sterft ze. Uit het hele verhaal spreekt een grote haat tegenover de moeder van Olga en, zij het in mindere mate, tegenover iedereen die hij na haar vertrek ontmoet. De enige persoon over wie de „ik” positief kan vertellen is Olga's vader. Deze man, jarenlang bedrogen door zijn vrouw en daardoor een zielig figuur, zorgt voor de wat tragische humor. Hij beleeft een kinderlijk plezier aan het vertellen van schuine moppen (Wie likt de koning van achter? Iedereen die een postzegel op een brief plakt).

Als men dit als een autobiografisch werk mag beschouwen, is het opmerkelijk dat Wolkers' vader hierin niet voorkomt, in tegenstelling tot in veel van zijn andere boeken. Hier staat tegenover dat een andere herkenningstekens: zijn relatie met de dieren, wél aanwezig is. Deze, worden geïntroduceerd in verhalen die met de hele intrige niet veel te maken hebben maar, ondanks dit, niet hinderlijk opvallen. Als laatste kenmerk wil ik de eigenschap van Wolkers noemen om de volgorde van gebeurtenissen te verwarlozen. Hij weeft daardoor, vooral in deze roman, een prachtig verhaal en dit is misschien wel de sterkste kant van dit erg goede boek.

Joke Wartenbergh.

Let maar eens op het verschil tussen Marry Christmas, waarin ze radeloos aan de mensen vraagt waarom er alleen op Kerstmis vrede is, en Christopher Robin, een liedje over een jongetje dat een gebedje opzegt.

Ik zou Melanie willen vergelijken met José Féliciano. Beide hebben ze misschien geen mooie, maar toch een ongelooflijk fascinerende stem. Die de ene keer vriendelijk en dan weer snerpnd door de ruimte galmt. Ze staan alletwee, zij het op een verschillende manier, buiten de maatschappijen. Hun gitaarspel is fantastisch. Het is dak ook niet vreemd dat veel liefhebbers van de muziek van José Féliciano, ook Melanie's geluid waarderen.

Dit meisje met haar lange zwarte haar en ronde gezicht valt op door haar grote persoonlijkheid en doordat iedereen ziet dat ze beslist nog geen last van sterallures heeft. Ik hoop dan ook dat Melanie nog meer fans zal krijgen, want ze verdient het volkomen.

Joke Wartenbergh

THE BLACK PANTHER

Black Community News Service

25 cents

VOL. III NO. 25

SATURDAY, OCTOBER 11, 1969

PUBLISHED WEEKLY

THE BLACK PANTHER PARTY

MINISTRY OF INFORMATION
BOX 2967, CUSTOM HOUSE
SAN FRANCISCO, CA 94126

PLEIDOOI VOOR EEN PARTIJ

Als er in dit land in de krant eens een artikel over de Black Panther Party staat er meestal in te lezen dat er een aantal wapens in beslag is genomen, er een leider van deze beweging is veroordeeld of dat de leden er van anti-semitisch zijn. Kortom allemaal berichten die kennelijk bedoelt zijn om de naam van de Black Panthers in diskrediet te brengen. In het onderstaande zal ik proberen een aantal onwaarheden over deze beweging recht te zetten.

De BPP werd enige jaren geleden opgericht door de Amerikaanse negers Huey Newton en Bobby Seale. Aanvankelijk bestond de partij alleen in de steden aan de Amerikaanse westkust, maar zij kreeg spoedig ook aanhang in de andere delen van de Verenigde Staten. In tegenstelling tot de meeste negerleiders zijn Seale en Newton niet afkomstig uit de middenklasse maar uit de getto's. Hierdoor voelen zij de problemen van de getto-bewoners beter aan en is hun aanhang daar zeer groot. De BPP wil de rechten van de Amerikaanse negers verdedigen en hun lot verbeteren. Zij zijn ervan overtuigd dat een sociale omwenteling de enige mogelijkheid is voor de Am. neger om zijn lot te

verbeteren. Hoewel de BPP voor het overgrote deel uit negers bestaat staat zij open voor samenwerking met de blanke organisaties die een soortgelijk doel hebben, nl. een revolutie. Als men de krantenberichten moet geloven dan zouden de enige activiteiten van de partij bestaan uit het paraderen met wapens en zwarte vlaggen en het organiseren van relletjes.

Maar als men wat dieper op de feiten ingaat blijkt dat de BPP zich o.a. bezig houdt met de verbetering van de levensomstandigheden van de negers in de getto's door druk

HELD OVER BY FASCIST DEMAND!
SO UNSETTLING, SO GRIMLY MELODRAMATIC THAT YOU WON'T SOON FORGET IT...
THE CAPITALIST POWER STRUCTURE PRESENTS
PIG JUSTICE

AN IN-DEPTH LOOK AT FASCISM IN MODERN-DAY BABYLON
WITH AN ALL-STAR CAST OF BLACK PANTHERS

HUEY NEWTON, BOBBY SEALE, DAVID HILLIARD, ELDRIDGE CLEAVER, CHARLES BURSEY, THE NEW YORK 21, THE CONNECTICUT 3, AND MANY, MANY MORE....

AND A SUPPORTING CAST OF THOUSANDS OF PIGS, PUPPETS, PAWNS AND PROFITEERS, ALL OUT FOR BLOOD!!
YOU ASKED FOR IT, MR. AND MRS. AMERICA...

HEAR THE TRUMPED-UP CHARGES... SEE THE JURIES OF NON-PEERS... SEE THE FASCIST JUDGES AND THEIR RUNNING DOG PROSECUTORS RAILROAD THE VANGUARD REVOLUTIONARIES

NOW PLAYING AT KANGAROO COURTS NATIONWIDE

EXECUTIVE PRODUCER: TRUCKYDICK NIXON
DIRECTED BY: J. EDGAR HOG

RATED P FOR POLITICALLY MATURE AUDIENCES ONLY.

WARNING: THIS MAMMOTH PRODUCTION IS EXCEEDINGLY COSTLY, AND PIGS BEING PIGS, THEY ARE NOT WILLING TO PUT UP THE ENTIRE COST OF THEIR OWN PRODUCTION, AND THEREFORE ARE SUBJECTING THE BLACK PANTHER PARTY TO ARMED ROBBERY IN THE FORM OF EXORBITANT BAIL (RANDOM) AND FINES (EX. 500). THE PARTY NEEDS YOUR FINANCIAL SUPPORT. SEND ALL CONTRIBUTIONS TO: BLACK PANTHER PARTY NATL. HQ. - 3106 SHATTUCK AVE. - BERKELEY, CA 94705

op de autoriteiten uit te oefenen voor betere straatverlichting, vuilnisdienst, scholen enz. Bovendien zijn zij nu bezig met een actie die tot doel heeft te zorgen dat ieder negerkind tenminste een goed ontbijt heeft. In Chicago is in oktober een centrum geopend waar negers gratis medische verzorging kunnen krijgen en in New York hebben de Panthers een grote hoeveelheid kleren gratis onder de arme negerbevolking verspreid. Zij vervult hier een taak die de regering niet schijnt te kunnen volbrengen.

Wat het veelvuldig paraderen met wapens betreft, is gebleken dat de Amerikaanse politie minder snel op zal treden tegen een groep mensen die tonen dat zij bereid zijn zich tot het uiterste te verdedigen als tegen een groep geweldloze demonstranten. Van de beschuldiging als zou de BPP een terreurorganisatie tegen de regering en de blanke bevolking van de VS zijn blijkt eerder het tegendeel waar te zijn. Om enige voorbeelden te geven:

1. In juli van het vorig jaar werd het kantoor van de BPP in Chicago beschoten. Dit werd herhaald in oktober.
2. Op 4 juni deed de FBI een inval in een BPP kantoor in Chicago. Zij hadden geen bevel tot huiszoeking. Het interieur werd

verwoest, de partijkas en de administratie in beslag genomen en verschillende leden van de BPP gearresteerd. De arrestanten werden na enige weken losgelaten zonder dat er een beschuldiging tegen hen werd ingebracht. De partijkas heeft men nooit meer teruggezien.

Fred Hampton, lid van de BPP, is tot drie jaar gevangenisstraf veroordeeld. Zijn „mis-

daad" bestond uit het stelen van ijsjes ter waarde van 71 dollar om ze aan de kinderen in de getto's uit te delen.

4. Begin december werden bij een inval van de politie in een BPP in Chicago twee leiders doodgeschoten.
5. Op het moment zitten 40 leiders van BPP gevangen. De bewijsgrond van de meeste aanklachten die tegen hen zijn ingebracht is zeer zwak. Onder deze gevangenen bevinden zich Huey Newton (wegens neerschieten van een agent, hoewel een getuige van het incident waarbij de agent gedood werd, verklaarde dat Newton geen wapen droeg) en Bobby Seale (wegens samenzwering: een ander woord voor het organiseren van een demonstratie) en belediging van het hof, 4 jaar gevangenisstraf).
6. Nadat Eldridge Cleaver in 1968 op het nippertje was ontsnapt aan een moordaanval, moest hij wijk nemen naar Algerije om aan arrestatie te ontkomen.

Uit het bovenstaande blijkt eerder een terreur van de regering t.o.v. de BPP, als omgekeerd.

Omdat de BPP zich ten opzichte van Israël kritisch opstelt wordt zij meteen voor anti-semitisch uitgemaakt (hier in Nederland loopt ook iemand rond die, hoewel hij in 1940 redakteur van de Telegraaf was het nodig vind om iemand anders voor anti-semitisch uit te maken). Dat de berichtgeving door de Nederlandse kranten over de BPP zo goed aansluit op het standpunt van de Amerikaanse regering is natuurlijk weer ontzettend toevallig.

Wim Dekema.

Met ketenen aan elkaar gebonden werden gisteren de elf leden van de Zwarte Panterbeweging, drie vrouwen en acht mannen, die betrokken waren bij het vuurgevecht maandag in Los Angeles met de politie, de rechtszaal binnengeleid. Sommigen van hen zullen moeten terechtstaan op beschuldiging van samenzwering tot moord, anderen wordt alleen illegaal wapenbezit tenlaste gelegd.

SP~CENSUUR~SP

Voor zover als ik uit de eerste vergadering kan opmaken, gaat dit schoolparlement zeer serieus werken. Vooral voor de pauze kwamen er een hele reeks van technische dingen aan de orde, die nu niet bepaald sappig afgehandeld werden. De heer Moonen zorgde voor een lacher toen de heer Drieling, een leraar, wat opmerkte vroeg met wie hij de eer had.

Na de pauze ging het debat dieper in op een circulaire uitgedeeld door actieve leerlingen. Vooral de laatste alinea hiervan bleek dis en fabel. In de twee voorgaande dagen waren in de grote pauze een soortement hearings van de Partij geweest. Hierin was onder andere gesproken over de censuur. D.m.v. voornoemde stencil werd de aandacht van de „lieve aanwezigen“ er op gericht. In principe waren uiteraard alle aanwezigen tegen iedere vorm van censuur. Er bleken hier echter zoveel voetangels en klemmen aan te zitten, dat het onmogelijk bleek om hier een gefundeerd oordeel over te formuleren. Verder was er gebrek aan mensen die de censuur, toegepast door de schoolleiding, kon verdedigen uit de grond van zijn hart. Wat echter wel zeer snel naar voren kwam, was dat de mening van de ouders zeer belangrijk was. Nu, dat is snel te regelen. Je houdt een enquête en klaar is Kees. Ja, ho, wacht even, ten eerste is daar al het probleem: Wie is er zo gek te krijgen dat hij het nakijkt, en ten tweede, hoe stel je de vragen. Dit is namelijk zeer belangrijk. Vraag je: „Bent u voor censuur?“ dan zegt iedereen „Nee“.

Vraag je echter: „Bent u er voor dat er op of bij school allerlei soorten pamfletten, circulaires, affiches, tijdschriften, etc. worden uitgedeeld? Gegarandeert levert dit als antwoord nee op. (hier uit blijkt al zonder meer hoe subjectief een enquête eigenlijk is).

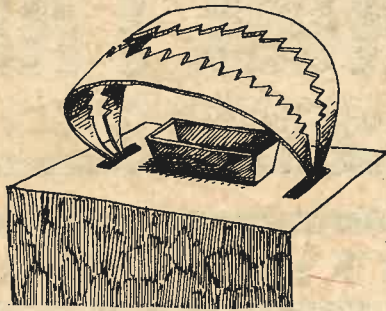
Waarom is dit oordeel van de ouders nu zo belangrijk? Wel, de ouders laten hun kind naar een bepaalde school gaan omdat zij vinden dat die school hun levensvoertuig het best benaderd. Worden er nu in of bij school pamfletten etc. uitgedeeld, of geschreven in Bolwerk of geplakt op de muurkrant, die tegen deze mening ingaan, dan zijn zij gemachtigd om dit aan de kinderen te verbieden. Aangezien zij dit in de buurt van School moeilijk zelf kunnen doen, doet de schoolleiding dit.

Nogmaals de stem van de ouders is zeer belangrijk. Zonder deze stem is de schoolleiding zeker voorlopig nog moreel verplicht censuur uit te oefenen op allerlei publicaties.

Verder zou uit het al dan niet accepteren van dit advies wat uitgebracht moet worden, een groot deel van de competentie van het SP afhangen. Bij de vergadering vielen verschillende personen op, in de eerste plaats was dat de heer Moonen, die op kalme wijze de vergadering leidde, verder de heer Violier, die konstant vergelijkingen trok tussen het bedrijfsleven en het leven op een gegeven moment zelfs de geachte-leerling-afgevaardigde te jong vond, waarop Wim Dekema even liet horen dat hij er ook nog was.

T.A.M. 4f.

verkiezingen in Piusland

Reuter/Upi/Anp
12 december i.l. hebben de leerlingen van het Pius-X college aan de Jan Tooropstraat hun vertegenwoordigers voor het SP gekozen.

Deze gebeurtenis was voorafgegaan door een week met als motto: prik zoveel mogelijk gaten in je school met punaises. Overal vertoonde het gebouw de sporen van de afgelopen week, zoals bekladderde affiches, stencils, etc. Op de cour werden enkele beginnende brandjes snel en doelmatig gelust.

Tot zover zou bovenstaand relaas een krantenbericht kunnen zijn, buiten het feit dan dat het niet belangrijk genoeg zou zijn om in de nationale pers opgenomen te worden.

We, d.w.z. de leerlingen zijn hier op school nog steeds niet uitgegroeid boven de mentaliteit van een stelletje herrieschoppers. De Amerikaanse vice-president heeft een ruime week voor onze verkiezingen „DE TIEN GEBODEN VAN HET PROTEST“ opgesteld. Hier volgen er enkele: Gij zult uw tegenstander niet toestaan te spreken.

Gij zult geen eigen programma opstellen. Gij zult u niet storen aan de lessen der historie.

Nu, ik moet toegeven aan deze punten heeft hij zich prachtig gehouden. Als zijn tegenstanders de geluidsinstallatie mogen gebruiken, schopt Norbert van der Hoek herrie op de cour en maakt het anderen onmogelijk zich verstaanbaar te maken. Een eigen programma had mijnheer bijna niet. Wel bekritiseerde hij programma's van anderen met de leus „Niet haalbaar“.

Misschien bedoelde de rector hem in zijn openingsrede. Al met al heeft hij zijn doel bereikt, en wat doet mijnheer tijdens de openingszitting? Leuteren over schoolfeesten en sportdagen! Mij zo'n kandidaat!

T.A.M. 4F

Ko Ariens

Het beroep doen op de uitspraken van Spirow Agnew lijkt mij levensgevaarlijk! In ieder geval gevaarlijker dan welke op-roerkraaijer dan ook.

FA NCLUB

WORDT LID VAN DE ERIK HOEBINK FANCLUB! ! ! ! !

Om dit iets nader te omschrijven willen we het eerst over Erik zelf hebben. Het is de meest veelzijdige leerling van Pius-X. Hij is thuis in alle sporten (vooral bolleyval). (Maar dit is lekker! ! ! !).

Elke keer als wij hem zien gaan hatjes van rikkettik zelf verzonnen). We hebben hem een keer zelf gesproken. Het bleek dat hij ondanks zijn roem en populariteit een heel gewone jongen was gebleven.

Bij onze jaarvergadering hebben wij het volgende besloten: De Klup komt eens per week bijeen (dinsdagavond 10 voor 7 in lokaal 44). De contributie bedraagt f 1.000.000,--.

Misschien iets te veel zult u denken, maar dit is voor een jubileum geschenk voor Erik. We hebben al een eigen slagan (Engels) voor Erik: „pam, pom, pom, pom, Hùp, Erik.“ Verdere inlichtingen bij Norbert en Huib.

LEVE ERIK!

BERICHT

De aksiegroep van het Pius X Lyceum heeft zich samen met de redaksie van Bolwerk op vrijdag 9 januari per telegram solidair verklaard met de bezetters van de Pedagogische Akademie in Beverwijk.

BEVERWIJK

voorlopig verslag van een aksie

Bij het schrijven van dit artikel is de aksie in Beverwijk nog niet afgelopen. Ik kan dus alleen ingaan op de achtergronden van de aksie en een verslag geven van de aksie zoals die tot nu toe verlopen is.

De oorzaak van de aksies van het moment is het autoritaire optreden van het bestuur van de akademie. Dit bestuur had voor de kerstvakantie al eens twee leerlingen verwijderd omdat zij in de klas met een kondoom zaten te spelen. De rest van de leerlingen kwam hier toen tegen in verzet. Zij richtten een alternatieve akademie op zodat zij voor hun onderwijs niet meer afhankelijk waren van het bestuur. Na enige weken werd de zaak gesust met een compromis. De leerlingen zouden op school terugkeren en er zou van de zijde van het bestuur aan de verlangens van de leerlingen worden voldaan. Een van deze verlangens was dat de leerlingen zelf hun leraren zouden mogen kiezen.

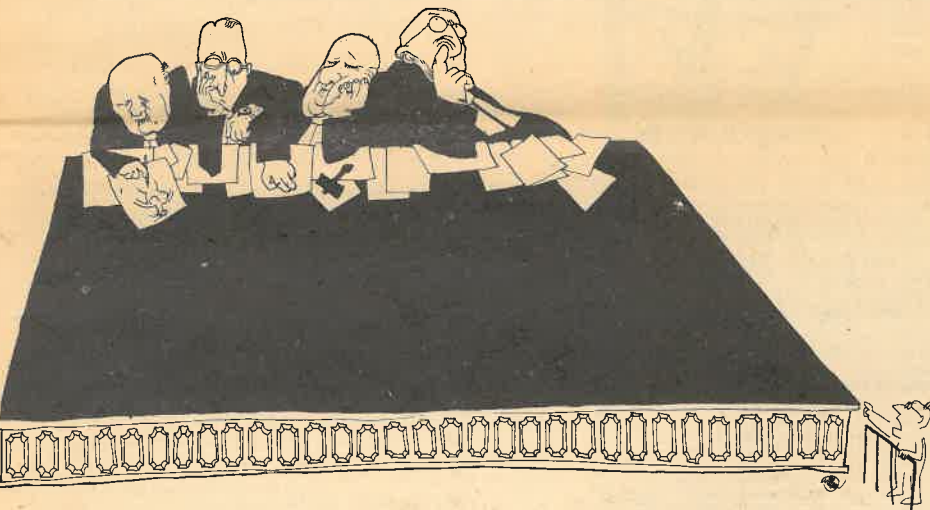
Na de kerstvakantie gingen drie meisjes naar de onderdirecteur en vroegen of zij in een andere klas konden gaan zitten. De onderdirecteur zei hier niets tegen te hebben, maar toen de meisjes in de klas die zij hadden gekozen kwamen, verzocht de leraar hen de klas te verlaten. De meisjes protesteerden hiertegen, maar uiteindelijk verlieten zij het lokaal. Een aantal leerlingen gingen uit solidariteit met hen mee.

De schoolleiding schorste hierop de meisjes omdat zij de les niet hadden bijgewoond (deze reden is natuurlijk geklets, want als de leraar geen drukte had gemaakt hadden zij de les kunnen volgen). Om tegen deze schorsing te protesteren gingen een aantal leerlingen in staking. Als antwoord hierop verwijderde het bestuur 15 leerlingen, (die als actief bekend stonden en ook aan de alternatieve akademie hadden meegewerkt) die aan de staking van school meededen. Hierna besloten de leerlingen de school te bezetten en de alternatieve akademie weer op te richten. Een deel van de gebouwen van de akademie werd bezet en er werd door de leerlingen een nieuw bestuur gevormd dat het oude bestuur (omdat door de leerlingen geschorst was) moest vervangen. In dit bestuur hadden o.a. prof. Delfgaauw, Peter Cohen en de heer Milikowski de adjunkt-hoofdredakteur van de Nieuwe Linie zitting. Het oude bestuur verklaarde dat alle meerderjarige bezetters zich niet meer als leerlingen van de school hoefden te beschouwen en dat de minderjarige bezetters vooruitlopend op de verwijderingsprocedure geschorst waren.

Volgens de laatste berichten hebben de bezetters contact opgenomen met de bisschop van Haarlem die het uiteindelijke bestuur over de school heeft. In de bezette school is alles in orde. Er zijn groepen die zorgen voor voedsel, het stencillen van pamfletten, planning van aksies, het schoonhouden van de school enz. enz. Bij de vergaderingen die ik heb meegemaakt stemden bij belangrijke beslissingen alleen de mensen van de akademie, zodat voorkomen werd dat de beslissing genomen werd door buitenstaanders. Overal in het land worden solidariteit aksies gehouden en er is voor donderdag 14 jan. een algemene staking afgekondigd voor alle Pedagogische Akademies.

W. Dekema.

ouders over sp

Tot grote voldoening van heel wat leerlingen komt dit jaar eindelijk het School-Parlement of misschien beter gezegd „de Schoolraad“ er door. Is misschien zelfs al van start gegaan op het moment, dat deze Bolwerk verschijnt. De voorlopige commissie heeft het aantal ouders voor de Schoolraad op 4 gesteld, alhoewel de uitslag van de enquête onder de leerlingen voor de zomervakantie nu niet direkt een hartelijk welkom toeriep aan eventuele kandidaten. We haalden wél de meerderheid, maar vonden het resultaat vooral in de middenklassen maar bedroevend. Waar zou hem dat toch in zitten? Geven we echt altijd de indruk, dat we ons niets meer van onze eigen schooltijd herinneren? Gelukkig denken de hogere klassen er iets gunstiger over. We hopen slechts, dat het niet alleen het doorbrekende bewustzijn is, „dat: Pa voor het studiegeld etc., etc., etc. zorgt“, dat de jongelui ertoe brengt, hem heel demokraties het recht toe te zeggen, een heel klein vingertje in de pap te willen hebben, die zijn zoon of dochter van zijn zuur verdiende geld kooft.

Misschien ouderwets, maar politiek bekeken niet zo gek. We willen immers allemáál graag weten, waar ons geld blijft!

Nee, we vleien ons met de koop, dat onze zoons en dochters zullen vinden, dat meestal tóch wel redelijk met hun ouders kan worden gepraat.

Zeker, de tijd van onze strijdkreten ligt al wat jaartjes terug en nu we wat grijzer — en soms wat wijzer — zijn geworden, lopen we iets moeilijker warm. Wie zal ons dat kwalijk nemen? Als de Schoolraad echter start met:

a. leerlingen, die uitgaan van de veronderstelling, dat ouders en leraren geen dwarsliggers zijn, (waarbij je wél moet bedenken, dat zelfs dwarsliggers onontbeerlijk zijn als ondersteuning voor de rails, waarop je trein rijdt).

b. ouders, die ervan overtuigd zijn, dat hun zoons en dochters niet alleen strijdkreten slaken, maar ook zinnige uitspraken kunnen doen.

c. leraren, die daar heel voorzichtig tussen door laveren, dan móet er toch resultaat te zien zijn. We verwachten van de Schoolraad géén wonderen, maar wél meer begrip voor elkaars standpunt.

A.M.S.R.

P.S. Dat éne personeelslid in de Schoolraad, die beklagen we.

WILD-WEST IN NOORDHOLLAND

of hoe de ATLANTISCHE COMMISSIE propaganda maakt.

De Atlantische Kommissie (een partikuliere organisatie die bestaat bij de gratie van Navo subsidies en giften van het bedrijfsleven en die zich o.a. bezighoudt met het maken van propaganda voor de Navo) was van mening dat er op de middelbare scholen niet positief genoeg over de Navo gedacht werd. Om hier verandering in te brengen besloot zij o.a. een congres te houden voor schoolbladredacteuren en een blad vol met mooie artikelen over de activiteiten van de Navo en het nut van deze instelling over de scholen te verspreiden. Over het verloop van de Konferentie zou ik in het volgende artikel iets willen vertellen.

De bedoeling van deze konferenties is voorlichting over de Navo te geven. Er komen op deze konferenties alleen sprekers die voor de Navo zijn.

Mensen die kritisch tegenover de Navo staan mogen niet komen spreken want, zoals een van de organisatoren zegt: „van deze zijde mag men nauwelijks voorlichting over de Atlantische Gemeenschap verwachten“. Een aantal groeperingen waren het met deze eenzijdige voorlichting niet eens en er werden verschillende aksies tegen deze conferentie gepland. Een aantal activisten hadden kans gezien om aan uitnodigingen voor deze conferentie te komen en zouden tijdens de conferentie discussie proberen uit te lokken. Buiten het gebouw zouden er mensen aksie voeren om de aandacht op deze eenzijdige voorlichting te vestigen. Een aantal politieke partijen (waaronder D'66 en de PSP) zouden vlakbij het gebouw een alternatieve conferentie organiseren waar men ook anders gerichte informatie over de Navo kon krijgen. De conferentie zou op 3, 4 en 5 januari in Bergen aan Zee worden gehouden.

Telegram

Op de avond voor de eerste dag kregen verschillende activisten die een uitnodiging hadden een telegram, waar in stond dat de conferentie om technische redenen werd uitgesteld. Om de mensen die buiten aksie zouden voeren te waarschuwen, gingen zij toch naar Alkmaar (van waaruit de aksie zou beginnen). Daar bleek dat een aantal mensen die wel een uitnodiging hadden geen

telegram hadden gekregen. Door naar de Atl. Komm. in Den Haag te bellen (zich daarbij voordoeende als onschuldige schoolbladredacteuren die de bus niet konden vinden) kwam men te weten dat de konferentie gewoon doorging en dat de deelnemers om kwart over twaalf van het station in Alkmaar zouden worden afgehaald. De inmiddels gearriveerde activisten (50 à 60 man) gingen voor een groot deel naar huis van de PSPer Otto Boetes (bekend door zijn Johnson Oorlogsmisdadiger aksie) om daar verdere berichten af te wachten. Toen de bus om kwart over twaalf arriveerde bleek dat de mensen die een telegram hadden gekregen niet in de bus werden toegelaten. Een reden werd hier niet voor gegeven. Toch zagen twee activisten (zij hadden geen telegram gekregen en stonden ook niet bekend als links georiënteerd) kans om in de bus te komen. De bus vertrok, gevolgd door een personenauto. De mensen die niet waren toegelaten gingen deze wagens met een Volkswagenbusje volgen omdat zij zekerheid wilden hebben dat de konferentie in Bergen aan Zee zou plaats vinden. Zij werden op hun beurt weer gevolgd door een volkswagenbusje dat vermoedelijk van de recherche was. Op een gegeven moment stopte de eerste volgwagen van de bus bij een stoplicht dat door een politieagent permanent op rood werd gehouden. De bus reed door het rode licht terwijl het busje met activisten door de volgauto die midden op de weg stond niet door kon rijden (bovendien stond het licht nog steeds op rood zodat zij met doorrijden een proces-verbaal riskeerden). Iemand sprong uit het busje en rende binnendoor naar het volgende kruispunt en zag daar dat de bus afsliep in de richting van Haarlem. Hierna reden zij nog enige tijd rond, om de wagen van de recherche die hen nog steeds volgde kwijt te raken en ging toen naar het huis van Boetes. Hier waarschuwde men verschillende mensen in de steden waar de bus heen kon gaan en belde men de VARA die juist het jongerenprogramma „Dit is het begin“ uitzond.

Via de radio werd toen bekend gemaakt dat er ergens in N.Holland een bus met scholieren spoorloos verdwenen was en dat de bus eigendom was van een aantal Navo-propagandisten. In de bus kregen de scholieren pas na lang aandringen te horen dat men niet naar Bergen ging omdat daar onrust verwacht werd en dat de mensen die niet waren toegelaten geen scholieren waren, maar linkse herrieschoppers. De konfe-

rentie zou nu in een hotel in Den Haag plaats vinden. Er werd tijdens de rit niet meer gestopt en toen iemand vroeg of hij even de bus mocht verlaten om in het bos zijn behoefte te doen werd dit botweg geweigerd. De twee activisten zagen

in Haarlem kans om toen de bus voor een stoplicht moest blijven staan, de bus via de nooduitgang te verlaten en de Vara te bellen. Deze maakte op de radio bekend dat de verdwenen bus naar Den Haag zou gaan.

Bij Boetes thuis werd dit bericht opgevangen en iedereen daar ging per auto, liftend of met de trein naar Den Haag. In de bus intussen, waren de meeste scholieren ontzettend kwaad geworden over deze manier van doen en een aantal deelnemers ontpopten zich als mensen die niet bepaald positief tegenover de Navo stonden. In Den Haag aangekomen kregen zij thee met broodjes en tijdens het eten verzamelden zich buiten het hotel weer een groep activisten. Het hotel werd bewaakt door 40 geuniformeerde agenten en een aantal rechercheurs. Na het eten kregen de scholieren te horen dat de conferentie niet door zou gaan. Als reden werd opgegeven dat er gebrek aan goede sfeer was. Dit was het voortijdig einde van de conferentie die oorspronkelijk met een „leerzame excursie naar Den Helder“ zou eindigen.

Dit verhaal klinkt onwaarschijnlijk onwaarschijnlijk maar is werkelijk gebeurd. Uit dit paniekerig optreden van deze Navopropagandisten blijkt weer eens overduidelijk dat zij als de dood zijn voor een discussie over de (vele) twijfelachtige kanten van de Navo.

ATLANTIS

Bij het schrijven van dit artikel is de propagandakrant nog niet verschenen, maar het is al bekend dat de naam Atlantis zal zijn, en dat er artikelen inkomen met titels als „De economische macht van de Navo groeit“, „Navo blijft streven naar ontwapening“ en „Atlantisch Handvest, een uniek staatsstuk“.

mooie blad een unieke staatsstuk“. Ook staat er in dit mooie blad een prijsvraag waarin de lezers wordt opgeroepen om 50 cent op te sturen naar het Fonds Geestelijke Weerbaarheid van de Nationa-

matie niet serieus genoeg genomen en het veelal aan filosofen, humanisten en marxisten overgelaten. In feite echter is de visie op de éénheid van de mensheid een wezenlijk onderdeel van de bijbelse openbaring.

Eeuwen voordat Alexander de Grote's oecumene de mensen rondom de Middellandse Zee het gevoel gaf lid te zijn van één grote mensenfamilie, had Israël reeds zijn inzicht te boek gesteld: dat alle mensen geschapen zijn naar het beeld Gods, dat ze een gemeenschappelijke taak hebben, namelijk: heerschappij te voeren over de aarde, dat ze allen opgenomen zijn in het verbond Gods geduld, dat Hij met Noe sloot en dat ze allen in Abraham gezegend dienen te worden. We zouden verder kunnen gaan over wat de „Tweede Jesaja“ profeteerde; over de vervulling hiervan in Jezus Christus, die sterft voor allen en als de „tweede Adam“ de eerste van een nieuwe mensheid werd, enz. enz.

Zou de les in politiek dan toch nog moeten uitdraaien op de godsdienstles? ?

le Federatieve Raad van het Voormalig Verzet Nederland, waarvan ene meneer C.C. van den Heuvel voorzitter is. Deze meneer Van den Heuvel, een oud topfunctionaris van de BVD wilde afgelopen zomer nog de Damslapers van de Dam af laten slaan. Het is dus duidelijk uit welke hoek deze krant komt.

Het is tenslotte misschien nog interessant te vermelden dat de kosten voor deze aksies behalve door de Navo ook gedragen worden door een aantal grote Nederlandse bedrijven, zoals de Algemene Bank Nederland, de AKU, de AMRO bank, Philips, Staatsbedrijf Artillerie Inrichtingen, Zwanenburg, Organon, Verolme, DAF,

Unilever en Kwatta (van de soldaatjes weet je wel) en dat er op 8 januari door deze Kommissie ook een conferentie voor leraren is gehouden.

wim dekema

POLITIEK OP DE SCHOLEN

Van onze verslaggever

AMSTERDAM, 12 jan. — Aan de leerlingen van het voortgezet onderwijs zal voorlichting worden gegeven over verschillende aspecten van het maatschappelijk leven. Door de gelden die Amsterdam hiervoor op de begroting heeft uitgetrokken zullen zowel openbare als bijzondere scholen in de gelegenheid worden gesteld voor de hoogste klassen sprekers over politieke of maatschappijvraagstukken uit te nodigen.

Een nieuwe post op de begroting vormt ook een tegemoetkoming in de kosten van de seksuele voorlichting die op de scholen voor g.l.o. en b.l.o. zal worden gegeven.

Op het eerste gezicht lijkt dit een verheugend berichtje. Eén ding mogen we echter niet vergeten, namelijk, dat politiek niet alleen bestaat als er al politiek wordt gegeven in aparte lessen, maar dat politiek bij iedere les ter sprake komt en dat iedere les politiek is. Met het geven van zijn lessen, doet een leraar mee aan het huidige maatschappelijke bestel en dus aan het politieke systeem, die dat bestel regelt. Goed, de politiek in de les. Als meneer Van Rijn in de klas zegt, dat we blij moeten zijn met de NAVO, omdat zij de Russen toch maar weghouden, doet hij aan politiek als meneer Stiel vertelt, dat Engeland de hoofdschuldige is in Biafra, doet hij aan politiek, als meneer Verhagen zegt, dat militaire dienst geweldig is (voor je body) dan doet hij aan politiek. Alle drie doen ze aan politiek en eigenlijk politieke indoktrinatie, want de meeste leerlingen zijn door hun opvoeding en onderwijs niet in staat zich krities op te stellen tegenover wat de leraar zegt. Politiek lessen, ben ik bang, zullen daarom fungeren als een dekmantel voor het feit, dat politiek overal, elk moment aan de orde is. Alleen in politieke lessen wordt aan politiek gedaan, zal men leren. Daarom liever geen lessen in politiek maar een duiden op de intergaliteit van politiek en het kweken van een kritiese houding.

Ton van der Koppel

Bij het opstellen van de enquête zijn we er waarschijnlijk te veel vanuit gegaan dat iedereen zich onderhand een mening gevormd had over politiek en hebben de mogelijkheid om „geen mening“ in te vullen achterwege gelaten. Bij sommige vragen lag dat wat moeilijk, maar desalniettemin toch een voorbeeld van ongenueerd denken. We geloven echter toch dat de uitslag van de enquête zo interessant is dat we die niet moeten achterhouden. Er zijn een aantal mensen, die achter sommige vragen zelf „geen mening“ hebben bijgeschreven. De procenten van degenen die dat hebben gedaan staan ook in de tabellen vermeld.

ja, politiek, wat is dat nou eigenlijk ????

do or
H. WARTENBERGH

Ton van der Koppel had de grote van Dale niwt bij de hand om op te zoeken wat politiek eigenlijk is. Welnu, van Dale zegt o.a.: „geheel van beginselen en regelen volgens welke een staat, gewest, enz. wordt of moet worden geregeerd..... handelwijze gedragslijn van een regering als zodanig ten aanzien van bep. objecten.....manier van optreden, van doen, tactiek.....“ Hij zal wel weten dat Johan Hendrik van Dale (1828 - 1872) een brave pater was, die ook filosofisch geschoold was en waarschijnlijk wel wist wat hij schreef. „Iedereen blijft je het antwoord op die vraag schuldig“, zegt Ton, terwijl hij zelf definieert: „Politiek is praten, praten en nog eens praten.“ Misschien heeft hij - helaas of gelukkig - gelijk. Toch gaat het om een zeer praktische waarheid. Wij zijn allen, om maar eens iets te noemen, zeer betrokken bij het probleem van de internationale sociale gerechtigheid. Het is een probleem: van toenemend gevaar van hongersnood in grote

delen van de wereld:

van het trage tempo der ontwikkeling; en van de groeiende spanning tussen rijke en arme landen.

„De tien jaar van ontwikkeling zijn tien jaar van verstoring geworden,“ zei Dr. Prebitch in Uppsala. De publieke opinie in het westen is heden „beu“ geworden van de ontwikkelingsvragen. Ik geloof fat het diepste kwaad onder het politieke en economische vlak ligt. De wortel ervan is deze: de geschiedenis eist, dat de mensen één innerlijke samenhangende en voor elkaar verantwoordelijke samenleving zullen vormen. Wat nu nodig is, is niets minder dan een nieuw verstaan van wat mensheid is met betrekking tot onze huidige situatie. Als we het terrein zelf overzien, om de noodzakelijke visie op de mensheid te krijgen, lijken we op de ontdekkingsreiziger, die op zoek was naar een nieuw land en die zijn eigen land ontdekte. Het zijn de Heilige Schriften zelf, die de éénheid van de mensheid op uiterst concrete wijze proclameren. De kerken hebben die procla-

Hè hè, zul je waarschijnlijk zeggen, eindelijk! Nou dat is wederzijds. Het nakijken was als een rijstebrijberg van vijf weken. En dan komt het ergste nog: er iets zinnigs over schrijven. Mais, allons, enfants de la patrie. Eerst nog een paar opmerkingen vooraf.

Ten eerste onze excuses aan 1B waar, wegens gebrek aan formulieren, geen vragen ingevuld konden worden.

Verder dacht iemand, dat degenen, die de enquête na zouden kijken, het wel leuk zouden vinden, als er op- en aanmerkingen bij zouden staan. Nou reuze leuk! Al dat gepriegel, en dan in „schoonschrift“ ontcijferen! Reuze leuk. Er is ook gebleken, dat de leraren Nederlands nog een zware dobber zullen krijgen. Zij zullen n.l. aan een vijftigtal leerlingen een cursus HOE LEES IK? moeten geven. Als er nu-toch-duidelijk staat: „Zoja, wees dan zo vriendelijk om de volgende vragen ook nog even te beantwoorden. Zo nee ga dan door met vraag vijf“. Als je dan op vraag vier nee antwoordt, en je gaat toch vrolijk door met vraag vier a,b,c,d! Neem me niet kwalijk, maar ik vind het op z'n zachtst uitgedrukt stom.

En dan heb je natuurlijk die vogels, die vraag vijf ook maar meteen overslaan. Ik vind het knap, maar niet getuigen van intelligentie. De enquête werd door 888 van de 978 leerlingen ingevuld, dit is 90,8%.

bolwerk vorm en inhoud

Aangezien het stuk over bolwerk ons het meest interesseert, zal ik daar maar mee beginnen. Gaat je voorkeur uit naar bolwerk in zijn oude vormgeving (tijdschriftje) of bolwerk in zijn nieuwe vormgeving (krant)?

Gaat je voorkeur uit naar bolwerk nieuwe stijl (hoofdthema + sprokkelwerk) of oude stijl (alles wat binnenkomt, zonder hoofdthema)?

Met respectievelijk 61,5% en 63,0% werden zowel vorm als inhoud door de menigte goedgekeurd. Blijkbaar voelt men dus wel voor vernieuwing, al bleek het onderwerp van het eerste nummer toch wel veel kritiek op te leveren. I.p.v. dit nu wat uit te werken en dan in de kopij bus te stoppen, probeert men zoveel mogelijk ervan te spuien op toch al veel te volle formulieren. Enkele opmerkingen waren:

Zou het niet om en om kunnen? (vorm). Het is wel een leuke oplossing, maar hij is financieel onmogelijk.

Bolwerk MAG verschijnen, maar zonder politiek! roept een tweede klasser uit.

Een zesde klasser legt tenslotte de vinger op de wonde met de opmerking: „De keuze is niet oude stijl (zonder hoofdthema) en nieuwe (met hoofdthema), maar een keuze tussen een opinieblad met communicatie mogelijkheden, dat geregeld uitkomt en een blad, waarin de leerlingen hun literaire aspiraties kwijt kunnen. Tot zover dit citaat en het stuk over Bolwerk. Chapitre deux.

cijferwerk van de enquête

Vraag 1: Speelt politiek, in de meest algemene zin, volgens jou een rol in de samenleving?

	Ja	Nee	Gm
klas 1	92,9	7,1	0,0
Gym	95,2	4,8	0,0
HBS	94,9	3,9	1,2
HAVO	93,8	4,6	1,6
totaal	94,4	4,9	0,7

Vraag 2: Geloof je dat politiek belangrijk is, als onderdeel van je schoolopleiding, die uiteindelijk op de maatschappij gericht is?

	Ja	Nee	Gm
klas 1	89,4	10,5	0,0
Gym	76,7	20,8	2,5
HBS	73,5	23,0	3,5
HAVO	79,8	20,1	0,1
totaal	79,1	19,5	1,4

Vraag 3: Ben je geïnteresseerd in politiek (in de meest algemene zin)?

	Ja	Nee	Gm
klas 1	36,5	63,5	0,0
Gym	54,4	43,2	2,4
HBS	44,6	54,3	1,1
HAVO	49,5	48,3	2,2
totaal	45,6	52,7	1,7

Wil je over politiek geïnformeerd worden? (zo ja, wees dan zo vriendelijk de volgende vier vraagjes ook nog te beantwoorden; zo niet ga dan verder met vraag 5)

	Ja	Nee	Gm
klas 1	61,8	38,2	0,0
Gym	71,2	27,2	1,6
HBS	62,5	36,1	1,4
HAVO	61,3	34,6	4,1
totaal	63,3	34,8	1,9

Vraag 4a: Met of zonder duidelijke kritische benadering?

	Ja	Nee	Gm
klas 1	87,6	12,4	0,0

kontakt met de leraar buiten de les

Zoals op het formulier al gezegd werd, waren deze vragen vooral gesteld, met het oog op een eventuele nieuwe regeling in de nieuwe school.

Heb je behoefte aan informeel kontakt met je leraren(-essen) buiten de lessen om?

De vraag op zich is misschien een beetje te sterk gesteld door het gebruik van behoefte i.p.v. prettig vinden etc.

Maar goed. Nederlands blijkt nog steeds een der sterkste kanten van het geacht invullers-publiek. „Wat is informeel?“ kalkt een tweede klasser in groen viltstift en grote letters op de achterkant. Nou, hierbij geven wij de betekenis zoals die op de enquête bedoeld is.

INFORMEEL: Zonder de officiële vorm in acht te nemen (volgens de prisma vreemde woordentolk).

Verder vond een derde klasser, dat de leraressen maar 's avonds op de koffie moesten komen.

Maar goed om tot de cijfers te komen. Met 52,4% tegen 46,5% werd de vraag met ja beantwoord. Opvallend was hierbij het verschil per klas. Terwijl in de ene klas de vraag met ± 60% ja beantwoord werd, was de andere klas zeer negatief en kwam ja slechts tot een procent of tien.

Evenals de opmerking: „sommige leraren“ wijst dit er op, dat beslist niet alle leraren even populair zijn. Maar dat wisten we al. Next quwstion.

Zou je het op prijs stellen, dat de leraren hun kof-fie met de leerlingen in één kantine (nieuwe school) gebruiken?

Deze vraag wordt met 75,5% tegen 23,0% met ja beantwoord, al merkt één onze lezers op „als leraren en leerlingen in één kantine gaan zitten ben ik bang dat er toch weer afzonderlijke groepjes ontstaan van leraren/leerlingen. De leraren willen ook wel eens geen leerlingen zien en omgekeerd.

Maar goed dat zien we later nog wel. Bij deze wordt de leraren dus aangeboden om gelijkvloers te blijven i.p.v. zich met hun oude leden naar éénhoog te hijsen, waar de lerarenkamer is. We gaan over tot de volgende vraag.

Heeft een lerarenkamer volgens jou dan nog zin?

Ja, vond 54,9%, nee 43,2%. Velen onder jullie vonden deze vraag zeer inspirerend en schreven een epistel op het blanco onderstuk van het stencil. Deze waren te verdelen in twee groepen. De één vond de vraag te suggestief door gebruik van het woordje „dan“, de ander argumenteerde zijn, meestal ja, woord. B.V.

	Ja	Nee	Gm
GYM	76,4	21,4	2,2
HBS	71,5	24,2	4,3
HAVO	79,6	18,5	1,9
totaal	77,5	19,9	2,6

Vraag 4b: Wil je politieke informatie in het huidige lesprogramma verweven zien?

	Ja	Nee	Gm
klas 1	66,7	33,3	0,0
GYM	80,9	19,1	0,0
HBS	72,5	25,2	2,3
HAVO	75,9	21,0	3,1
totaal	74,3	24,5	1,2

Vraag 4c: Wil je bovendien, dat er buiten het lesprogramma meer aandacht aan politieke vorming gegeven wordt/voordrachten, films, discussies, teach-ins?

	Ja	Nee	Gm
klas 1	52,4	46,6	1,0
GYM	64,0	31,5	4,5
HBS	51,2	45,9	2,9
HAVO	61,8	35,8	2,4
totaal	56,5	40,8	2,7

Vraag 4d: Zou je politiek als vak buiten het lesrooster (dus fakultatief) willen doen?

	Ja	Nee	Gm
klas 1	11,4	87,6	1,0
GYM	39,3	57,2	3,5
HBS	29,0	69,5	1,5
HAVO	41,4	56,8	1,8
totaal	30,9	68,5	0,6

Vraag 5: Wordt er naar jouw mening al aan politieke vorming gedaan op school? (zo ja, in een paar woorden waar)

	Ja	Nee	Gm
klas 1	57,6	39,4	3,0
GYM	32,0	64,0	4,0
HBS	32,2	63,0	4,8
HAVO	43,4	47,9	9,7
totaal	40,4	54,2	5,4

— ja, voor gesprekken over onderwijs enz. Men zou ook de naam in vergaderzaal kunnen veranderen, dat klinkt minder dictatoriaal.

— ja, want ze hebben ook recht op een rustige pauze, het zijn ook maar mensen. Aangezien de enquête anoniem was, weet ik niet bij welke H. Schrijver deze epistels geteld moeten worden. Dertiende brief van Paulus? Eerste van Cornelia? Op naar het volgende stuk, last but not least.

POLITIEK OP SCHOOL

Speelt politiek, in de meest algemene zin, volgens jou een rol in de samenleving?

Ja, zeggen we daar met z'n allen op: 94,4% tegen 4,8% nee.

Nou, dat nemen we dan maar voor kennisgeving aan.

Geloof je, dat politiek belangrijk is, als onderdeel van je schoolopleiding, die uiteindelijk op de maatschappij gericht is.

We komen aan de rand van het olieveld. Het aantal jaknikkers wordt minder. Nog maar 79,1% tegen 19,5%. Nou . . . ja . . . We kunnen dit hoogstens interpreteren als een stil verlangen om wat meer te weten te komen over dat gekke apparaat, dat men politieke democratie noemen.

Ben je geïnteresseerd in politiek (in de meest algemene zin)?

Nee, met 52,7% tegen 45,6%. Vreemd, heel vreemd.

Ruim 30% is niet geïnteresseerd, maar vindt wel, dat het in een lesprogramma thuis hoort. Ik snap het niet. Tenzij je het als nieuwsgierigheid wil uitleggen. Zo in de trant van wat de boer kent dat eet ie! Ik dacht, dat dit door de volgende vraag nog eens onderstreept wordt.

Wil je over politiek geïnformeerd worden?

Ja, 63,3% wil daar wel wat meer over weten. En weer zitten we met een missing link, en voor deze kan ik helaas geen verklaring vinden. Zestien procent vindt, dat de school wel aan politieke vorming moet doen, maar als het om henzelf gaat zijn ze niet thuis. Mooie heren.

Zo, en nu zijn we gekomen op een punt, waar ik het in het begin al over had, de vragen vier-a tot en met vier-d en vijf.

Hierbij ben ik uitgegaan van diegenen, die ja op vraag vier antwoordden (563) en heb dat als honderd procent beschouwd.

Met of zonder duidelijke kritische benadering?

Ja, zegt 77,5% van de goegemeenschap. Eentje vindt, dat je eerst zelf je mening moet vormen. Blijkbaar staat hij er dan niet bij stil, dat dit pas gebeuren kan als je van een bepaald onderwerp wat afweet en er de voor's en tegen's van kent.

En dat kan alleen maar, als het kritisch benaderd wordt.

Maar goed, we gaan door met vraag 4b.

Wil je politieke informatie in het huidige lesprogramma verweven zien?

Deze vraag lokt weer een hoop commentaar op, zoals:

„niet ten koste van andere lessen“

„mits objectief“

„niet ten koste van gym“

Zo te zien dus, aangezien er wel met 74,3% ja geantwoord is, wél, maar de andere vakken mogen daar niet onder lijden.

In andere opmerkingen kwam eveneens de angst naar voren, dat indien politiek als leervak geïntroduceerd zou worden, dit de uittocht zou betekenen van de expressievakken.

Jammer alleen dat Bolwerk er niet in geslaagd is, het spreekje van de objectiviteit naar het alnd der overledenen te doen verhuizen.

Next one.

Vraag A:

Gaat je voorkeur uit naar Bolwerk in zijn oude vormgeving (tijdschriftje) of Bolwerk in zijn nieuwe vormgeving (krant)?

	Oud	Nieuw	Gm
klas 1	57,6	42,4	0,0
GYM	27,2	67,2	5,6
HBS	30,0	65,1	4,9
HAVO	28,5	66,5	5,0
totaal	34,5	61,6	3,9

Vraag B:

Gaat je voorkeur uit naar Bolwerk nieuwe stijl (één hoofdthema + sprokkelwerk) of oude stijl (alles wat binnenkomt, zonder hoofdthema)?

	Oud	Nieuw	Gm
klas 1	45,9	54,1	0,0
GYM	26,4	67,0	6,6
HBS	28,8	67,9	3,3
HAVO	33,5	60,4	6,1
totaal	33,1	63,0	3,9

Vraag C:

Heb je behoefte aan informeel kontakt met je leraren(-essen) buiten de lessen om?

	Ja	Nee	Gm
klas 1	54,2	45,3	0,5
GYM	56,0	41,6	2,4
HBS	51,5	47,9	0,6
HAVO	50,6	48,3	1,1
totaal	52,4	46,5	1,1

Wil je bovendien, dat er buiten het lesprogramma meer aandacht aan politieke vorming gegeven wordt?

Dat mag dan nog wel, vindt 56,5%. En weer worden de expressievakken erbij gesleept om aan te tonen, dat deze informatie beslist niet tijdens deze lessen door mag gaan.

Wel komt voor de eerste keer geschiedenis om de hoek kijken, als vak bij uitstek om deze vorming in te bedrijven.

Verder bleek, dat wij hier op school ook nog wel eigengereide jongelui hebben, zoals uit de volgende opmerking bleek: „Voor mij persoonlijk niet zo belangrijk, omdat ik mijzelf al genoeg met politiek bezig houd, maar als anderen interesse hebben wil ik graag meewerken“.

Blijkbaar nog nooit gehoord „Je bent nooit te oud om iets te leren“, in de politiek, waarin alles allemaal veel te snel verandert, om het in je eentje bij te houden.

Zou je politiek als vak buiten het lesrooster (dus facultatief) willen stellen?

Zou je politiek als vak buiten het lesrooster (dus facultatief) willen doen?

Ook deze vraag leverde weer een paar staaltjes Nederlands op om beroerd van te worden, zoals bleek uit de volgende opmerkingen:

— Ja, moet verplicht zijn, niet ten koste van creatieve les;

— Ja, mits vrijwillig.

Nou, hoe iets tegelijkertijd facultatief en verplicht kan zijn is mij een raadsel, maar goed. Let's go on!

En nu de cijfers. Deze waren zeer bedroevend. Slechts 30,9% (tegen 68,5%) wilde dit wel doen.

Dat zijn er dan toch nog wel een kleine 175, maar daar praten we niet over.

Next question.

Wordt er naar jouw mening al aan politieke vorming gedaan op school? (Zoja in een paar woorden waar?)

Houdt er bij deze vraag wel rekening mee, dat we weer werken met de volle 888. Ja, zegt 40,4% tegen 54,2%.

Het tweede deel van deze vraag levert een scala aan antwoorden op. Houdt er echter wel rekening mee, dat de volgende cijfers absoluut zijn en kom niet vragen, hoe ik aan een waarde van b.v. 233% kom.

geschiedenis	233
maat. leer/staatsinr.	98
godsdienst	33
schoolparlement	23
bolwerk	22
aardrijkskunde	16
nederlands	7
economie	7
muurkrant	5
wiskunde	2
tekenen	2
handarbeid	1
engels	1

En verder werden nog een aantal leraren genoemd:

De heer Van Loenen sstt	7
De heer Ariëns sstt	5
De heer Beekman sstt	1
De heer Schouten sstt	1

En dat was 'm dan, de enquête. Degenen die geïnteresseerd zijn in meer cijfermateriaal kunnen hiervoor terecht op het redactie-centrum.

Nu, het ergste hebben we dan gehad. Ik hoop dat het iets zinnigs geworden is, nou ja, en anders doet een ander het maar over.

T.A.M. 4F

Vraag D:

Zou je het op prijs stellen dat de leraren hun kof-fie met de leerlingen in één kantine (nieuwe school) gebruiken?

	Ja	Nee	Gm
klas 1	77,6	22,4	0,0
GYM	70,4	24,8	4,8
HBS	77,5	20,9	1,6
HAVO	73,0	25,7	1,3
totaal	75,3	23,0	2,7

Vraag E:

Heeft een lerarenkamer volgens jou dan nog zin?

	Ja	Nee	Gm
klas 1	76,5	23,5	0,0
GYM	53,6	41,6	4,8
HBS	48,8	49,7	1,5
HAVO	49,5	48,3	2,2
totaal	55,0	43,1	1,9

1e klas 0,66% geen mening

2e klas 2,58% geen mening

3e klas 2,24% geen mening

4e klas 3,03% geen mening

5e klas 3,82% geen mening

6e klas 2,12% geen mening

totaal 2,45% geen mening

Met bovenstaand lijstje wil ik maar weer eens onderstrepen, dat de eerste klassers beslist wel een mening hebben.

interview met:

P.J.KOETS

Op woensdag 7 jan. jl. om 11.30 u. werden wij in de werkkamer van Dr. P. J. Koets, wethouder van onderwijszaken in Amsterdam, op het stadhuis verwacht. Na aanwijzingen van de portier gekregen te hebben, vonden we gemakkelijk de kamer van de wethouder. Eerst even melden bij zijn sekretaresse en toen na enig wachten in een daarvoor bestemd kamertje, betraden wij, gewapend met een bandrekorder (niet de haast traditionele Sony TC210, maar de Philips 4307) en twee mikrofoons, de kamer van de heer Koets. Het interview kon beginnen

Onderwijsvernieuwing.....
mammoetproblemen.....

Wat is volgens u het doel van de onderwijsvernieuwing?

Op deze vraag verklaarde de wethouder dat elk onderwijs zich voortdurend vernieuwt, want zo lang er mensen onderwijs geven en hierover nadenken is er onderwijsvernieuwing. Dhr. Koets wil zich echter beperken tot het onderwijs wat nu wordt gegeven. Na onderzoekingen op maatschappelijk en wetenschappelijk gebied is men tot de konklusie gekomen dat kinderen uit alle lagen van de bevolking toegang moeten hebben tot alle vormen van onderwijs, dus geen discriminatie op grond van maatschappelijke afkomst. Wat een veel belangrijker punt is, is dat de school zich meer afstemt op de individuele scholier. Dan was hij zelf kort samen:

„Het doel van onderwijsvernieuwing zou zijn: het in beweging houden van het onderwijs, zodat het gelijke tred houdt met de behoeften van individuen van groepen en van de maatschappij”.

Is de opzet van de mammoetwet anders dan de uitwerking?

„Elke uitwerking van iets dat opgezet wordt, is anders”, stelt de wethouder, „ook al omdat er altijd dingen gebeuren die men niet heeft voorzien”.

En hierbij haalt hij een voorbeeld aan dat hij zelf erg duidelijk vindt, nl. de oprichting van de Hogere Burger School door Thorbecke in 1863. De oorspronkelijke bedoeling van deze HBS was het geven van eindonderwijs, maar in feite is deze school in belangrijke mate een opleiding voor de universiteit geworden. Zo gelooft hij ook dat: „.....de mammoetwet is nu al verouderd op allerlei punten, maar dat vind ik opzichzelf helemaal niet erg. Deze wet heeft in ieder geval de stoot gegeven tot allerlei vernieuwing, tot allerlei krities zich bezinnen, zoals dat dan heet, op onderwijsvraagstukken. En dat de uitwerking anders wordt dan de opzet, dat is voor mijn gevoel voor geen tegenspraak vatbaar, dat vind ik ook helemaal niet erg. Wel vind ik het jammer dat men zich kennelijk geen rekenschap heeft gegeven van de geweldige kosten, die gemoed zijn om de opzet van de mammoetwet ook werkelijk in de praktijk om te zetten en dat daardoor die uitwerking niet de vorm krijgt die nodig zou zijn om de hele goede gedachten die, naar zijn gevoel, ten grondslag liggen aan dit legislatieve patroon, om die ook in de werkelijkheid om te zetten”.

De MAMMOETwet werd in 1958 bij de kamers ingediend als voorstel en in 1963 door de kamers aangenomen; in 1968 werd de wet tot uitvoering gebracht; in 1969 gingen de leraren in staking. Ziet u verband tussen deze lerarenstaking en de andere voorafgaande gebeurtenissen?

„Alles hangt met alles samen.....” volgens de wethouder. Dhr. Koets herhaalde weer even wat hij reeds eerder had gezegd, nl. dat de mammoetwet alweer verouderd is.

.....want er heeft een tijd van tien jaar gelgen tussen het indienen van het wetsontwerp en het van kracht gaan van de wet. In die tussentijd was er al op allerlei gebied een verschuiving ingetreden enbovendien, dat heb ik daarnet ook al gezegd, ik vind het erg jammer dat men zich onvoldoende rekenschap heeft gegeven ten departemente en regering van de kosten en daardoor allerlei dingen mondjesmaat heeft opgezet. Dat dat aanleiding heeft gegeven tot een gevoel van onrust, van onvrede bij een aantal leraren, wanneer je naar de cijfers kijkt kan bepaald niet gezegd worden: „De leraren gingen in staking”, dan is daar wel een zeker verband tussen, inderdaad”. DE oplossingen voor vraagstukken.

Betekend schoolkeuze nu al niet tevens afsluiting voor een groot aantal beroepen, ondanks de doorstromings bedoeling?

‘t Antwoord op deze vraag werd even uitgesteld doordat er een koffiejuuffrouw kwam met twee kopjes sjokolademelk (die niet te drinekn was FZ), hoewel er maar één sjokolademelk en twee

koffie (voor MdH en FZ) besteld was. Och ja, op het stadhuis nemen ze het niet zo nauw. De vraag werd opnieuw gesteld en toen kon hij beantwoord worden.....

„Beginnen we dus weer.....Ik geloof dat je zeggen moet: een rechtvaardig stelsel van onderwijs is alleen mogelijk in een rechtvaardige maatschappij en ik geloof dat ik geen verrassende mededeling doe als ik zeg, dat in mijn ogen de bestaande maatschappij vol onrechtvaardigheden zit; en dat derhalve een der voornaamste doeleinden van het onderwijs moet zijn om te komen tot een stelsel, waarin de onrechtvaardigheden zoveel mogelijk moeten worden goedge maakt. Je kunt niet zitten wachten tot er een volmaakte maatschappij komt, stel, dat die er nooit zou komen”

Dan vertelt de wethouder over een onrechtvaardigheid uit zijn jeugd. Toen hij naar het Gymnasium ging, moest hij een toelatingsexamen doen plus een examen voor Frans. Dus werd er voor een kind op zijn negende al uitgemaakt wat voor kansen hij zou krijgen. Kinderen uit arbeidersgezinnen konden niet naar scholen gaan die hen op dat Franse examen voorbereidden, daarom hadden ze geen kans om naar HBS of Gum. te gaan. „.....wat dus een schandelijk standenverschil was. Nu is dat gelukkig weg gevallen, men heeft dat Frans afgeschafte, zéér terecht. Daarmee is deze klip weggenomen, maar dat betekent helemaal niet, dat er nog niet andere hinderpalen enzovoorts zijn. En daarom geloof ik en dat geloof ik dat een van de goede dingen, van de gedachten is van de mammoetwet; het naar een verdere toekomst verschuiven van een keuze van opleiding waardoor de vrijheid van het kind en van zijn ouders om in een later stadium, als hij beter weet wat hij wil, als er beter inzicht bestaat in wat hij kan, om dan pas die keus te doen. En daarom acht ik die doorstroming van groot belang, van grote betekenis, al geef ik er mij volledig rekenschap van dat er hier nog altijd sprake is bijv. van een scheiding tussen kinderen die aan het eind van het basisonderwijs de keuze doen tussen algemeen vormend onderwijs enerzijds, dus MAVO, HAVO en VWO, en anderzijds kinderen die naar het lagerberoepsonderwijs gaan”.

3-jarige brugklas.....blokonderwijs.....

Zou je misschien niet beter een 3-jarige brugklas kunnen hebben?

Dhr. Koets vertelt ons dat hij ook op deze vraag „ja” antwoordt. Naar zijn gevoel moet de differentiatie zo laat mogelijk vallen, want dit vindt hij uit pedagogies en sociaal oogpunt beter. Op de Osdorper Schoolgemeenschap experimenteert men dit jaar met 3-jarige brugklassen, behalve een klein onderscheid, wat hij verder buiten beschouwing liet. Volgend jaar wil men daar ook experimenteren met brugklassen die ook bestemd zijn voor leerlingen die doorstromen naar het lagerberoepsonderwijs, lager technies onderwijs en huishoud- en nijverheidsonderwijs.

.....En zo geloof ik dat de mammoetwet mogelijkheden schept, als men van die mogelijkheden gebruik maakt en als er mensen zijn die bereid zijn om daar hun medewerking aan te verlenen omdat zij er in geloven en in dat verband staat hier dan de vraag: „Is blokonderwijs een oplossing?”. Ik geloof zeker dat het in die richting ook zeker gezocht zal moeten worden, dat een kind een grotere mate van vrijheid krijgt, dat is ook weer die individualisering van het onderwijs. Dat hij bijv. heel goed is in wiskunde en daarin verder kan gaan, terwijl voor Frans hij of zij in een heel ander blok is ondergebracht. Een oplossing, dé oplossingen voor onderwijsvraagstukken. Ik geloof trouwens in het algemeen niet gauw aan oplossingen voor vraagstukken.

Mammoetscholen

Er zijn in Nederland en ook o.a. in Amsterdam tamelijk veel mammoetscholen (1000 à 2000 leerlingen per school). In Amsterdam is zo'n school bijv. de Osdorper School Gemeenschap. Zoudt u de voor- en nadelen van deze scholen kunnen noemen?

Dhr. Koets vertelt ons dat hier met opzet van Osdorper School Gemeenschap wordt gesproken, want het is meer dan een naam (en hier citeert hij Shakespeare: „What is a name.....”), het is als het ware een program. Hiermee is nl. tot uitdrukking gebracht dat het één geheel is, niet een of andere administratieve eenheid van verschillende scholen. In de scholengemeenschap is de kans om van een eenmaal ingeslagen richting af te wijken het best verzekerd. Een kind vindt het in de regel vervelend om van school te veranderen. Een van de dingen die in Osdorp dan ook nagestreefd worden is, dat er in de gemeenschappelijke eerste klas gekoken wordt hoe het kind het beste tot ontplooiing kan komen: „.....en omdat een kind dan blijven kan in de gemeenschappelijke schoolgemeenschap, niet naar ergens anders wordt gestuurd, vindt ik dat een heel groot voordeel”. Een ander groot voordeel vindt de wethouder dat je een gevarieerde schoolbevolking krijgt uit allerlei sociale milieus, die leidt naar een centrale school voor alle vormen van voortgezet onderwijs en, wat nog als een ideaal gezien wordt, ook beroepsonderwijs.

„Een nadeel kan zijn dat per definitie zo'n scholengemeenschap een vrij grote school is, een vrij groot opleidingsinstituut, omdat je er Lyceïsten, havïsten, mavïsten, als het goed is ook LTS'ers enz. hebt, en in Osdorp ligt dat inderdaad ook in de buurt van de 2000. Nu kunnen die bezwaren in grote mate ondervangen worden door een vrij sterke decentralisatie, in de leiding bijv., dus dat de leiding niet alleen is één rektor, maar dat hij bijgestaan wordt door een aantal konrektoren of adjunct-directeuren, waarvan een zich speciaal bezig houdt met de brugklassen, en de anderen weer met iets anders. En door de nodige maatregelen te treffen zodat een kind en ook een ouder altijd weet bij wie die wezen moet. Daarom geloof ik altijd dat een klasseleraar erg belangrijk is, een leraar die de vertrouwensman a.h.w. is van een bepaalde klas en van de schoolleiding in een bepaalde klas.....” Een van de redenen hiervan is, dat een kind zich vooral deel moet voelen van een klas en als zo'n klas dan maar niet al te groot is, dan trekt een kind volgens de wethouder zich er weinig van aan of het op een grote of kleine school zit.

Werkende jeugd.....

Is de uitvoering van de mammoetwet wel een feit als de werkende jeugd geen kans krijgt op vorming?

Volgens de wethouder wordt het vraagstuk voor de jaren '70: „hoe kan de werkende jeugd ook kans krijgen op vorming?”, dit is, en hij wees hier met nadruk op, een zaak die landelijk geregeld moet worden.

.....en als men nu zegt: „is het eksterne demokratisering van het onderwijs nu door de mammoetwet bevordert?”, dan zeg ik „Ja”, „is hij daardoor tot stand gebracht en hoeft er verder niets te gebeuren?”, dan zeg ik „nee”, natuurlijk niet”. Verlenging van de leerplicht ziet de wethouder niet als een oplossing; „.....Ik vind wel dat die leerplicht of daarbij de vormingsplicht verlengd zal moeten worden en ik hoop dat dat via 16 tot 18 jaar zal zijn in de loop van de komende jaren. Maar dat betekent dan ook dat je naast de vormen van onderwijs die wij kennen voor kinderen, voor jonge mensen met meer praktische aanleg of die meer de handen uit de mouwen willen steken of die pas later zeggen „daar zal ik toch wel wat meer van willen weten”, dat je daar ook vormen voor vindt.”

Projektonderwijs . . .

++ De laatste tijd wordt er nog al veel over projektonderwijs gesproken. Op enkele scholen wordt het al uitgevoerd, zoals bijv. de Osdorper School Gemeenschap. Hoe staat u tegenover projektonderwijs? ++

De wethouder ziet veel in het projekt onderwijs, omdat je veel vakken hebt die in elkaar overlappen en op deze manier worden ze nog nauwer met elkaar in contact gebracht. Als je een bepaald onderwerp neemt kan je dat van alle kanten belichten en de leraar wordt hierbij gedwongen om over de grenzen van zijn eigen vak heen te kijken. Hierover zegt de wethouder:

.....verrekte moeilijk hoor, helemaal niet eenvoudig. Men zegt zo gemakkelijk „projektonderwijs”, maar ik geloof niet dat mensen die dat niet uit de praktijk kennen zich realiseren wat een geweldige voorbereiding dat is. En vergeet ook niet: ouders verlangen, als onze wet ten zijn zoals nu zijn, zijn ouders, jullie ouders, als ze jullie naar de HAVO sturen dan verwachten ze van jullie school dat je na een zeker aantal jaren een eindexamen kan doen volgens bepaalde regels, die gesteld zijn. Als je dan zelf het gevoel hebt van: „dankzij het onderwijs dat

ik gehad heb, heb ik toch veel beter inzicht in datgene, in de maatschappij en alles wat iets meer zij, maar ja, ik kan helaas die vertaling in het Engels niet maken”, dan is dat projektonderwijs misschien wel erg boeiend en stimulerend geweest, maar dan heeft toch de school tekort geschoten omdat de ouders er iets anders van mogen verwachten, als je begrijpt wat ik bedoel”.

Interne demokratisering

++Zoudt u uw persoonlijke mening over de demokratisering van het onderwijs willen geven? ++

Eerst vroeg Dhr. Koets wat wij presies onder demokratisering verstanden, aarop MdK antwoordde:

++t Samen dragen van de verantwoordelijkheid.++

De wethouder is hier een voorstander van. Hij merkt op dat het streven naar demokratisering niet iets van de laatste tijd is. In zijn Gymnasium-tijd bestond er op zijn school een „raad der ouden”, die bestond uit leerlingen uit de hoogste klassen. Deze raad werd betrokken bij het regelen van interne zaken.

„Ik geloof dat door de ontwikkelingen van de laatste tijd dit op een veel grotere schaal zou kunnen gebeuren, omdat je ook zal moeten proberen om te kijken wat voor dingen aan een dergelijk demokratiseringsproces kunnen worden overgelaten. Maar mag ik er nou weer dit bijzeggen:

ook in het verleden heeft natuurlijk een goede leraar, als hij voor de keus stond in een bepaalde klas een boek bijv. te gaan lezen met zijn leerlingen er over gepraat en gezegd: „Is er een schrijver waarvan jullie het gevoel hebben dat die voor ons” enz. En als hij Engels moet geven dan kan het demokratiseringsproces niet zo ver gaan dat de klas unaniem zou zeggen: „ja, maar wij willen een Chinees boek lezen en geen Engels”, dat is natuurlijk duidelijk. Maar dat je dan overleg pleegt met je leerlingen om te zeggen zullen we zus of zo doen, zoals dat in het verleden ook echt is gebeurd en dat het nu alleen systematiser zou kunnen en moeten gebeuren. Ik geloof dat hier heel veel ook van de afzonderlijke scholen zal afhangen. Demokratisering kan naar mijn gevoel alleen slagen als degenen die het toepassen er ook werkelijk in geloven”.

Politieke en seksuele vorming op school . . .

++Zoudt u uw mening willen geven over politieke vorming op school? ++

De wethouder vindt het van groot belang dat jonge mensen een in maatschappelijke ontwikkelingen en een kritiese zin ontwikkelen en er zich rekenschap van geven wat dingen als diktatuur en democratie betekenen:

„. Ik geloof al mijn levensdagen nog dat de vruchtbaarste vorm om dit te doen is door het een deel te maken van het gewone onderwijs”. De wethouder geeft hierbij een praktijk voorbeeld uit zijn leraarstijd (hij is klassicus) in Indonesië, dat was tijdens de opkomst van het nationaal-socialisme in Duitsland. Hij las toen met zijn leerlingen Plato en bij het lezen hiervan heeft hij zijn leerlingen bewust, bewust gemaakt van het nationaal-socialisme, zonder hiervan dan ook maar de naam genoemd te hebben.

++Wilt u uw mening geven over seksuele vorming op school? ++

Hier zegt de wethouder dat hij hierover het zelfde denkt als over politieke vorming. 't Moet gewoon uit het onderwijs voortkomen. Hij merkt hierbij op dat de scholier boeken leest van Van het Reve (Gerard K.) of erotische literatuur en natuurlijk ook bij het praten over kunst bijv. over het naakt en de functie hiervan.

..... in het algemeen hecht ik bijzonder veel waarde aan indirecte vorming”

Eenzijdige voorlichting

++De volgende vraag stelden wij naar aanleiding van het NAVO-kongres, dat op 3 en 4 jan. jl. zou worden gehouden, en dat naar onze mening terecht verstoord is door progressieve jongeren. Op dit kongres, dat in Bergen (NH) gehouden zou worden en waarover elders in dit blad uitvoerig verteld wordt, wilde de atlantische commissie middelbare scholieren indoktrineren over de NAVO.

En nu de vraag:

Vindt u het verantwoord dat scholieren eenzijdig voorgelicht worden over de NAVO? ++

„Ik ben tegen elke eenzijdige voorlichting, ik ben voor voorlichting zoals ik dat net op andere gebieden heb aangegeven. En ik dacht dat bij krities denkende jonge mensen je niets wilt door eenzijdig voor te lichten, pro of kontra. Maar dat de voorlichting wanneer die al gegeven wordt ook in een zodanige vorm moet worden gegeven dat men zegt: „op grond van deze verstrekte gegevens kom ik tot een persoonlijke beslissing.”

..... IK DACHT DAT BIJ KRITIES DENKEN-DE JONGE MENSEN JE NIETS WINT DOOR EENZIJDIG VOOR TE LICHTEN”

++JA, DAT HEBBEN WE GEMERKT BIJ HET NAVO-KONGRES IN BERGEN (NH), DAT ++VERSTOORD WERD DOOR KRITIESE JONGE MENSEN++

matthias de koning en fred zoomers.

MEDESCHOLIËREN.

Het schoolparlement is geïnstalleerd zonder dat dit bekend is gemaakt. Er is geen enkele poging gedaan om de schoolbevolking daarvan op de hoogte te stellen. Slechts degenen die toevallig met een parlements lid (die het natuurlijk wel wist) in aanraking kwamen, wisten dat er een vergadering zou zijn. Het was ook voor vele parlementsleden niet duidelijk door wie en waarom het S.P. bijeengeroepen was. Hier volgt een verslag van wat er op die avond, maandag 22 december, is gebeurd. De bijeenkomst werd geopend nadat iedereen had plaatsgenomen (in lokaal 6-7). Vier mensen kwamen naar voren en gingen achter de tafel zitten. Eén sloeg een bjetje met de hamer en verklaarde dat het leerlingenbestuur ontbonden was. Applaus. Zij dankten de heer Verhagen voor zijn bewezen diensten. (10 jaar lang mentor). Daarna stond de heer Verhagen op en dankte het inmiddels ontbonden leerlingenbe-

hoorde de klachten van deze mensen aan. Toen ze hoorden dat de heer Verhagen hun eruit had gezet, gingen ze hem zelf halen. De heer Verhagen kwam naar buiten en onthulde dat alle kosten voor hem waren. Hij vond dat dit de gelegenheid was voor de leden van het S.P. om elkaar beter te leren kennen. Hij verklaarde dat het zijn feest was en dat hij mocht uitnodigen wie hij wou. Daarop antwoordden enige mensen van Bolwerk, dat de heer Verhagen hun ook had uitgenodigd. Waarom zouden zij dan niet naar binnen mogen? Waarop de heer Verhagen zei dat hij hen had uitgenodigd voor het officiële gedeelte! ! ! ! ! ! Zij vonden dat hij dat wel eens eerder had mogen zeggen.

ALLEEN

Verder werd de heer Verhagen ook nog verweten, dat de voorbereidende commissie te veel alleen had gewerkt. Ze hadden de leerlingen er te weinig in betrokken. Maar deze verwijten waren hem al eens eerder gemaakt en hij gaf toe dat het inderdaad een grote fout was geweest. Maar het einde

„ZIET GIJ DIT? HET IS EENE FLESCHE.” (Blz. 316).

stuur voor de dingen die zij voor de leerlingen hebben gedaan. Applaus. Daarna kwam de rector naar voren en begon een toespraak(je). Hij vertelde hoe het in de Tweede Kamer gaat en wees het S.P. op de mogelijkheden die het kan uitgaan. Applaus. Hij verzocht de parlementsleden achter de tafel te willen plaatsnemen. Nadat de leden zich hadden neergezet, werd er om een waarnemend voorzitter (ster) gevraagd. Die komt er in de persoon van Norbert. Hij dankte de rector voor zijn toespraak en zei zelf ook enige woorden; Daarna heeft de heer Ariëns enig commentaar op de toespraak van de rector.

SHERRY VAN VERHAGEN.

Na dit alles verzocht de heer Verhagen het S.P. het (ontbonden) leerlingenbestuur en de voorbereidende commissie mee te gaan naar de docentenkamer om een glaasje sherry te drinken.

Men ging naar de docentenkamer, maar helaas, aan sommige personen wordt de toegang ontzegd. Deze personen zijn belangstellende leerlingen. Er wordt niet gezegd of de „vergadering” straks nog door gaat of niet, zodat deze belangstellenden na een kwartier nog staan te wachten. Ik ging naar buiten (d.w.z. buiten de docentenkamer) omdat ik het niet fair vond dat deze belangstellenden buiten moesten blijven. Ik ging weer naar binnen en vroeg aan sommige personen hoe ze dit vonden. Een parlements lid ging naar buiten en

was dat de belangstellende leerlingen buiten bleven.

S.P.

Het S.P. zal ondertussen wel weer een nieuwe vergadering gehouden hebben. Maar één ding moeten we vermijden; dat het S.P. net zo wordt als de schoolleiding. Een groep mensen die alles voor het zeggen hebben, besluiten mogen formuleren terwijl de mensen voor wie zij dit doen aan de kant mogen zitten en luisteren en verder geen woord zeggen.

Daarom is het ook belangrijk dat regel 13 van het reglement wordt veranderd. In plaats van alleen maar toehoorder te zijn, moeten de belangstellenden het recht hebben om op een vergadering hun mond open te doen.

Helaas wordt het S.P. door te veel mensen als een kopie van de Tweede Kamer beschouwd.

„Je hebt je vertegenwoordiger gekozen en die kunnen je ideeën overbrengen” Goed, dat is zo, maar als een leerling een idee heeft voor het S.P., zou die het eerst aan een parlements lid moeten voorleggen. En die kan het nog altijd afkeuren! Dit zijn geen fouten van het parlement. Het zijn fouten van de voorbereidende commissie.

Dus voor het parlement aan andere zaken begint, moet het eerst de zaken in zich zelf herstellen.

Julienne Versteegen, lid S.P.

Beste Bolwerkmensen,

Hierbij deel ik jullie mede, dat ik uit de „redactie” stap en géén medewerking meer zal verlenen aan het tot stand komen van een krant, omdat ik dat in deze sfeer onmogelijk acht. Ik doel nu zowel op de onnodige censuur van de schoolleiding als op de naar mijn mening, veel te sterk negatieve houding van enkele leden van de „redactie”. Zij zeggen dingen waar ik het helemaal niet mee eens ben en waar ik dus ook geen verantwoording voor wil nemen.

Joke Wartenberg

BERICHT UIT DE ANDERE WERELD

manifest

Scholieren,

komt in opstand tegen het autoritaire beleid van „de schepper van Hemel en Aarde”. Sinds eeuwen zuchten wij reeds onder zijn juk. Wij van het aksie comité nemen dit niet langer. Wij eisen:

1. Medebeslissingsrecht van alle betrokkenen bij het oordelen over zondaars.
2. Afschaffing van de diskriminatie die tegen onze kameraden in de hel wordt bedreven.
3. Openbaarheid bij het vaststellen van de datum van het laatste oordeel.
4. Democratisering van de Organisatie van Grondpersoneel op Aarde in de wandeling Katholieke Kerk genaamd.
5. Een modernere opzet en inrichting van het Vagevuur. (gasverwarming).
6. Herziening van het Engelenkorps (vooral wat betreft het Engelbewaardersbeleid).
7. Goede sociale voorzieningen voor de heiligen die laatst van de kalender zijn afgevoerd.
8. Herziening van de processen die tegen „gevalen engelen” zijn gevoerd.
9. Politisering van het hiernamaals.
10. Ontslag van Petrus wegens corruptie in de uitoefening van zijn portiersambt.
11. Openbaarheid van het Grote Boek van St. Nikolaas.

Wij roepen iedereen op om als deze punten niet snel verwezenlijkt worden mee te doen aan een bezettingsaksie van de Hemel.

Het aksie comité bestaande uit:
Kritiese Heiligen Organisatie
Zondaars Belangenorganisatie
Engelenbevrijdingsfront
Komitee Hemel Vrij
Verbond Verontruste Engelbewaarders

SOLIDARITEIT TOT IN DE EEUWIGHEID

(Belangstellenden voor de Zondaarsbelangenorganisatie kunnen zich bij het redactiecentrum opgeven. Zij genieten dan tevens van de prettige reductieregeling (op kollekties, vervoer bij bedevaarten enz., die is opgesteld in samenwerking met K.H.O. en K.H.V.

oudleerlinge over haar WERK

Louis van Grinsven-de Witte

Ja, wat zal ik ervan zeggen?

Mijn baan? Ik maak de bedden op, zwabber de kamers, haal bij Karels op de hoek een half wit en een half bruin, bij de slager twee blindevinken en bij de groenteman de reclame van de dag, meestal geschrapte peen met ui. Enfin, goed voor de hersenen, zeggen ze. En dat kan geen kwaad, want mijn man zit weer eens voor zijn kandidaats. Thuisgekomen, berg ik mijn buit op in het vliegenkastje en tel voor de zoveelste maal op mijn vingers uit hoe lang het nog zal duren eer ik een heuse ijskast kan aanschaffen. Ik raak verward in het tellen: ik heb niet zo veel vingers.

Ik heb nog een baan. Een echte, al is het maar een halve. Op een makelaarskantoor in West. O, de mensen zijn er wel aardig hoor. De koffie is slecht, maar ik heb tenslotte alleen maar mijn HBS-A en, lach niet, mijn rijbewijs. Uit de dagen dat ik nog vrij was en in de auto van Pa mocht rijden, heel soms, eigenlijk meer alleen in noodgevallen. Ik moet niet vergeten het te laten verlengen, want je kunt nooit weten. Misschien, na zijn kandidaats, en dan nog na zijn doctoraal? Een Austin seven lijkt me wel wat. Maar dan een rooie.

O, niet dat ik spijt heb dat ik zo vroeg getrouwd ben, zo hals-over-kop vanuit de schoolbanken achter het aanrecht. Ik zie ook wel de voordelen: ik ben een jonge moeder. Als mijn dochter vijftien is, ben ik nog pas vijfendertig en vast nog héél representabel. Dat is leuk voor zo'n kind, en ze kan mijn jurken nog afdragen ook. Praktisch. Verder ben ik wel gelukkig hoor. Niet zo denderend gelukkig, niet zo van dat „gut, gut, wat ben ik gelukkig”, maar net iets meer dan „wat heb ik me toch vergist”. Nou ja, ik heb me wel vergist natuurlijk, ik had het niet moeten doen. Mijn aankomende kandidaat is . . . , ach, dat gaat jullie ook eigenlijk niets aan. Maar zie je, als ik 's morgens voor mijn vierpits gasstel sta te roeren in de pap, zie ik de scholieren naar school fietsen, hun tassen uitpuilend van zorgen en verlangens. En dan kan ik ontzettend jaloers worden. Het is dat het zo gek staat, maar ik zou dan wel het gammele raam willen openschuiven en hun toeschreeuwen: „. . . .

Ach, het heeft ook geen zin. Het is al te laat: ze hebben allemaal allang hun Kloris of hun Roosje, en wie is dan nog een redelijk wezen? Zeg nou zelf!

(advertentie)

Mobylette! Uw adres:

COR KAPTEIN

Overtoom 528 ; telefoon 183271

REEDS VANAF f. 399

Voor model EEG en Gady.

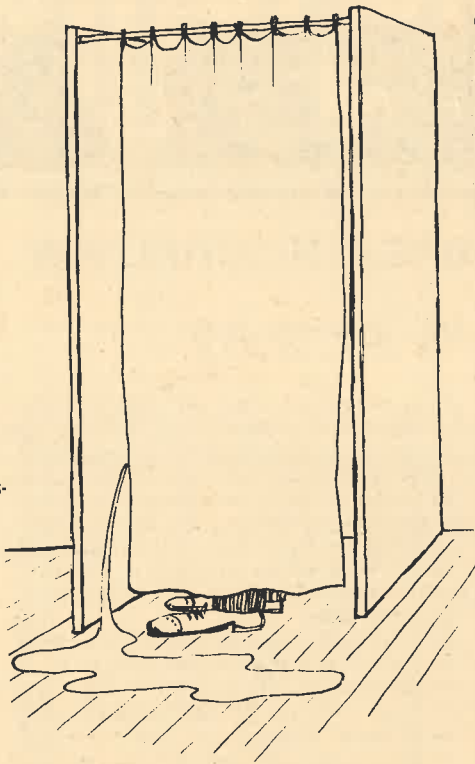
Onze bekende regeling, Geen rente en kosten.

VERKIEZINGEN

terugblik

Nog even een terugblik op de verkiezingen. Er waren 13 kandidaten: 6 onafhankelijke en 7 van de partij. Direkt na de telling werd de uitslag bekend gemaakt. Op een affiesje werden alle kandidaten opgeschreven, genummerd van 1 t/m 13. Bovenaan stond de kandidaat met de meeste stemmen (Norbert v.d. Hoek), onderaan de kandidaat met het kleinste aantal stemmen (Ben Bugter). En wat bleek nou? no. 1 t/m 6 waren de onafhankelijke kandidaten. No 7 t/m 13 de kandidaten van de partij. No.7 was Joke Wartenbergh, zodat zij als enige partij-kandidaat in het S.P. kwam (er kwamen nl. 7 leerlingen in het S.P.). Een grote verkiezingsnederlaag van de partij dus. Een grote afgang van de partij mag ik wel zeggen. Maar hoe was dat nou mogelijk? Hoe kan dat nou, Hoe kan dat nou? De kandidaten Gilbert Kuster en Julienne Versteegen hadden in de verkiezingsweek prakties niets van zich laten horen, ik bedoel: geen duidelijke verkiezingsprogram. Van de kandidaat Mirjam Dekker had niemand ooit gehoord. Ik heb me laten vertellen dat zij, toen ze de dag na de verkiezingen op school kwam, al vergeten was dat ze zich kandidaat had gesteld. Deze 3 kandidaten werden in het S.P. gekozen en nog niet eens op de 5e t/m 7e plaats.

Hoe kan dat nou? De verklaring is natuurlijk dat men niet vóór de onafhankelijken heeft gestemd, maar tégen de partij. Een heleboel mensen moeten gedacht hebben: „Es effe kijke, laat ik M.Dekker maar stemme, want dan hoef ik tenminste niet iemand van de partij te stemmen”.

(Hiermee wil ik niets zeggen ten nadele van M. Dekker, G. Kusters of J. Versteegen. Ik constateer alleen dat zij in het schoolparlement zijn gekozen, terwijl zij, in tegenstelling tot kandidaten die niet gekozen zijn, geen duidelijk, genuanceerd program zonder loze kreten bekend hebben gemaakt). Goed. Men heeft dus tegen de partij gestemd. Maar waarom? Dit is ongetwijfeld te wijten aan de misleidende propaganda die gevoerd is door Norbert van de Hoek, Marcel Geuzendam en George Haringhuizen, maar ook door hun aanhang.

(Hiermee wil ik dus wel iets zeggen ten nadele van NvdH, MG en GH). Deze misleidende propaganda zullen wij puntsgewijs behandelen.

Punt 1. Op een paar spandoeken stond dat de 6e klassers de grote bonzen van de partij waren en dat de kandidaten slechts stopoppen waren. Afgezien van het feit dat dit niet waar is vraag ik me af waar Norbert C.S. (cum suis=met zijn boys) het vandaan haalt. Norbert, Marcel en George heb ik nog nooit bij een vergadering van de partij gezien. Zij hebben natuurlijk van anderen gehoord dat er bij de partij heel diktatoriaal aediskussieerd en daarna heel diktatoriaal gestemd werd, dat er heel diktatoriaal kandidaten gekozen werden. Dus, konklusie (van NvdH): partij is diktatuur. Tja. Punt 2. De partij is kommunisties (deze uitspraak was te lezen op een affiesje dat ondertekend was door Tim Marcus). Er zitten natuurlijk linkse apen (rooie rakkers in de partij (want dat zijn vaak de mensen die de maatschappij en dus ook het onderwijs willen veranderen), maar er zitten ook mensen in die ik echt niet links, láát stáán kommunistisch zou kunnen noemen. Bovendien, moet iemand mij maar eens uitleggen wat een kommunistiese schoolpartij is (een partij die meedoet aan verkiezingen op een school, noem ik even een „schoolpartij”).

Tot slot nog een paar opmerkingen

Ik siteer uit het stencil van George Haringhuizen: „Wat is namelijk het geval, wanneer de helft van alle stemgerechtigden alle kandidaten van de partij kiest? Er komt dan van de kant van de leerlingen één mening in het S.P., terwijl de andere helft, die kan-

didaten buiten de Partij (let op de hoofdletter — Joh. L.) heeft gekozen, niet vertegenwoordigd is.”

Na lang rekenen van mij ben ik tot de konklusie gekomen dat de redenering klopt (bravo George!), maar het is natuurlijk niet de schuld van de partij dat er zo weinig onafhankelijke kandidaten waren. Sterker nog, als de partij er niet was geweest, waren de verkiezingen een fiasco geworden, omdat er dan op zijn hoogst 8 kandidaten waren.

Een tweede opmerking is: George kraakte in zijn stencil Norbert af (Norbert probeert boven iedereen uit te schreeuwen en een onzindelijke reactie op te zetten, aldus George). In de verkiezingsweek was echter bekend geworden dat Norbert, Marcel en George een driemanschap hadden gevormd, iets wat ook bleek uit de al eerder genoemde spandoeken, waarop ook stond: „stem dus op Norbert, Marcel en George”. Later werd het bestaan van dit driemanschap weer ontkend. Verwarring alom.

Het zou leuk zijn als volgend jaar de partij niet meer op een dergelijke manier bestreden wordt. Want, wees nou eerlijk. De partij heeft de andere kandidaten toch ook geen facisten, nazisten en zo genoemd en de partij heeft ook geen verwarring gesticht door bijvoorbeeld zijn eigen kandidaten af te kraken of zo. Tot slot zal ik nog een redenering à la George Haringhuizen opbouwen.

Als je de stemmen telt die op de kandidaten van de partij zijn uitgebracht en nog een ingewikkelde berekening maakt, blijkt dat 37,9% van de uitgebrachte stemmen voor kandidaten van de partij waren. Er is slechts één partij-kandidaat in het S.P. gekozen, dat overeenkomt met 1/7 deel = 14,3%. Ra, ra.

Moraal van het verhaal: er moet gezocht worden (liefst door en onafhankelijke commissie) naar een verkiezingsprocedure, waarbij zo weinig mogelijk kiezers onvertegenwoordigd blijven.

Johan Loogman.

dank u

Na een nogal uitputtende verkiezingsstrijd ben ik door meer dan de helft van de Pius-Xers geschikt bevonden om in het S.P. plaats te nemen. Ik dank allen die op mij gestemd hebben en ik hoop het vertrouwen, dat zij zo in mij hebben gesteld niet te beschamen.

Natuurlijk heb ik de verkiezingscampagne niet alleen kunnen voeren en heb ik de steun gehad van vele mensen. Onder hen komt Norbert Krijnen de grootste lof toe, omdat hij de grote gangmaker is geweest en een grote morele steun heeft geboden.

Denk niet, nu het S.P. gekozen is, dat zij alles nu wel verder zullen doen en dat voor jullie de kous af is. Het S.P. zal enquetes en hearings houden waar jullie mening en jullie kritiek gevraagd wordt. Maar neem zo'n enquete dan ook serieus en kom ook naar zo'n hearing, zodat je weet wat er gaande is op school. Het is gewoon bedroevend dat er nog steeds velen zijn, die niet eens weten, wat het S.P. inhoudt en wat het nu eigenlijk is.

Vreemd komt het mij voor, dat er nu al medescholieren zijn die kritiek op het S.P. hebben, terwijl het nog maar nauwelijks is aangesteld. Ook heb ik gehoord, dat door een bepaalde groepering bijvoorbeeld al een buitenparlementaire aktie zal worden gevoerd. Hoe kunnen zij dit doen, als het S.P. nog niet eens de kans heeft gehad om iets uit te voeren?

Niet de zestien leden van het S.P. maar de hele schoolgemeenschap zal bepalen of het Pius X Lyceum zich uiterst progressief, dan wel meer gematigd zal opstellen, en hierin heeft iedere leerling zijn eigen belangrijke plaats.

Nogmaals dank voor het vertrouwen dat zovelen in mij stellen.

George B. Haringhuizen.

DANK- WOORD

Ik, Norbert v.d. Hoek, dank al degenen die op mij hebben gestemd en ik zal het vertrouwen dat zij in mij hebben gesteld, trachten waar te maken.

Verder dank ik iedereen die mij tijdens de verkiezingsperiode heeft gesteund, zoals de klassen 5c en 5g en in het bijzonder het publikatie-team Norbert dat buiten mijzelf bestaat uit: van links naar rechts

Hans Maarschalkerweerd (tevens fotograaf) en Luc Zant. Op de voorgrond ziet u Albert Husken, fotografisch medewerker.

Hooqachtend,

N. v.d. Hoek.

BOLletjes

BIG BOY BIEDT ZICH AAN

tamelijk nette jongen, met zwarte bril zoekt dito „girl”, geen danstype, liefst gymnasiaste. Ben 17 jaar, maar men geeft mij dit niet. Hobbies: t.v. kijken, suikerzakjes sparen, boeken lezen, wandelen etc. etc. Ik zit in klas 4A.

Schoolbladredaktie zoekt een goede lijmsort om gesensureerde stukjes aan de muurkrant te bevestigen.

Vlotte tiener, z.k.m. intelligente kortharige (!) jongeman ± 17 jaar. Hou van cha-cha-cha en tango etc. Lid van de „blauwe knoop”. Wie durft mij aan? Zit in klas 2C.

GEVRAAGD:

3e man, voor het drummen op de kachel van het redactiecentrum.

Politieke partij in moeilijkheden zoekt contact met een praktisch aangelegde huurmoordenaar.

Ter overname aangeboden 2de hands klasseleeraar. (Met lichte bedrijfsschade). Inlichtingen bij Henriëtte Loogman en Wladislaw Polsada.

Gevraagd. Klasseleeraar voor 4c.

Ruimdenkende leerling met veel zakgeld en krantenwijk zoekt contact met de juffrouw van de administratie om samen het weekend door te brengen. Brieven onder no.13.

Wilt u een 3 voor uw proefwerk hebben? Bel ons. 153491

AANGEBODEN

een paar zwate noren (= schaatsen) maat 41 in gd. st. verk. prijs redelijk te bevr. bij: Fred Zoomers tel.: (020) 159073.

Succes door energie!

HANDELSOPLEIDING
DINKGREVE
WILLEMSPARKWEG 31
AMSTERDAM-ZUID
TELEFOON 71 24 04

Handelsopleiding

H. J. B. Dinkgreve

Boekhouden M.O. - S.P.D. - M.B.A. - Praktijk-diploma's Boekhouden en talen. Typen en Steno Middenstandsdiplooma (officiële I.M.O. opleiding)

Lid V.D.P.I.H.

Lesadressen: Willemsparkweg 31 - De Costakade 102
Jan de Louterstraat 40, Sloterveer

jullie eigen

BOLWERK

ge
dach
ten

Vrede is oorlog
met het verschil
dat men slechts
woorden
in plaats van
wapens
gebruikt.

II.

De werkelijkheid
is hard,
omdat
dromen bedrog
en
sprookjes verhalen
zijn.

III.

Het enige verschil
tussen
goden en mensen
is
dat goden weten
en
dat mensen denken
dat
ze goden zijn.

IV.

Elke vrouw moest
twee mannen hebben,
één voor de liefde,
één voor het geld.

V.

There is no need
to sigh or cry
cause everybody
is born to die.

Marlies Wijermans

lijk

Op die mooie groene dijk,
daar lag een lijk, daar lag een lijk,
het lijk van een drogist.
Gisteravond had hij de laatste bus gemist.
Hij stond daar op de halte
en haalde wat uit zijn zak,
toen iemand hem een mes tussen z'n ribben stak.
En daar ligt hij nou,
op de grond en in de kou.
Ik hoop dat iemand hem gauw zal vinden,
want hij is al stevig aan het ontbinden.
Maar zie, daar komt de koster aan,
en blijft daar heel verwonderd staan.
Hij denkt: „Wat is dat nou?
en wel zo vroeg, voor dag en dauw? “
De koster veegt zijn neus af aan zijn mouw
en weet niet wat hij doen zal.
(Misschien moet hij wel weer in de rouw)
Hij denkt: „Laat ik maar weer verder gaan,
wat heeft het voor zin om hier te blijven staan! “
En ja, de koster gaat voort,
en nu, aan ieder die het hoort:
„Wie hem vindt, die mag hem houwen,
dan heeft hij nog iets om op te kauwen,
zegt het voort, zegt het voort! “

Padag, 2a.

Vanwege het verhaaltje voor de kleintjes
in de eerste Bolwerk, nu een verhaaltje
voor de bejaarde hogere-klassers.

HET POESJE DAT IN BAD MOEST

Er waren eens een moederpoes en een
klein poesje. Eens in de week moest het
kleine poesje in bad. Daar had het nooit
zin in en deze keer helemaal niet en
toen moederpoes even niet oplette liep
het weg.
Moederpoes was heel erg bang toen ze het
poesje niet kon vinden.
Ze zocht en zocht en zocht en zocht en
zocht, spannend hè?, maar nergens
was het poesje te vinden.
Ondertussen zat het kleine poesje onder
de badkuip, want het dacht:
„Daar vindt ze me nooit“. Toen moeder-
poes even ergens anders ging zoeken zag
het zijn kans schoon en verdween in
het poezehuisje in zijn poezebedje, want
van al die avontuurtjes was het hééél erg
moe geworden.
Opluchting hè? Toen moederpoes het
huisje nog eens doorzocht zag ze het
kleine poesje liggen en toen was ze heel
erg blij.
Gauw maakte ze het kleintje wakker en
zei: „Je bent héél erg stout geweest hoor,
want je hebt me héél ongerust gemaakt!
Je mag nooit meer weglopen, hoor!“
Het poesje beloofde het en sliep weer in,
met zijin klauwtje onder zijn hoofd.
Moederpoes ging ook maar slapen,
want van al dat zoek was ze hééél
erg moe geworden.

Slaap lekker
(de lezers ook, voel je je niet slaperig
worden)

Kitty, Verena, Thea 1E

werkeloos

Hans liep op de dijk
en keek naar de schepen.
Hij was niet arm en hij was niet rijk
en hij zou werk met beide handen hebben gegrepen.
Hij was wat je noemt werkeloos,
Hans was kwaad, Hans was boos,
op de wereld en op zijn ex-baas
ja, vooral op mijnheer de Maas.
Hans draaide zich om en wou de weg oversteken
toen gebeurde het, Hans had niet goed uitgekeken.
Daar kwam een auto, een slippende band.....
één werkeloze minder in ons land.

Bert v.d. Bosch

IK WIL NIET
leren

Geschiedenis dat wil ik niet leren.
Dat Karel de Grote 700 zoveel ging regeren.
Dat in 1940 een oorlog begon.
En wanneer men vliegen kon.
Waarom moet ik geschiedenis leren?

Aardrijkskunde wil ik niet leren.
Dat Amsterdam een haven heeft.
Dat in Spanje geen Amerikaan leeft.
Dat in Nederland ligt een stad Heerlen.
Waarom moet ik aardrijkskunde leren?

Frans en Engels dat wil ik niet leren.
Dat miss bij het engels hoort.
Dat het franse woordje pour wil zeggen voor.
Ik heb het niet nodig om zwerver te zijn.
Waarom moet ik toch dit allemaal leren?

Zwerver te zijn ja dat wil ik leren.
Zwerven over het platteland.
Het brood en geld krijgen uit een anderhand.
Dus waarom zou ik naar school toe gaan
als ik toch een zwerversleven wil leiden gaan?

BRIEVEN SCHRIJVEN

IN DE KLAS

„t Is onbeschrijfelijk saai hier“, dacht Anneke.
Uit pure verveling schreef ze een briefje aan haar
buurvrouw Sonja, in de andere rij. Het luidde:
„Geen saaiere les dan deze, vindt je ook niet? ..
Ze vouwde het briefje dicht en tekende er nog
bloemetjes op. Daarna mikte ze het op de bank
van Sonja. Het moest nog voorzichtig gaan ook,
want de leraar was niet makkelijk en Anneke
had totaal geen zin om een stuk of honderd re-
gels te schrijven.
Sonja had het briefje nu ontdekt. Ze staarde er
een poosje naar met een opgetrokken wenk-
brauw en vouwde het toen open. Anneke zag
dat ze de inhoud aandachtig las en daarna wat
op het papiertje schreef. Even later lag het op
Anneke's bank. Ze grinnikte even toen ze las
wat er op stond: „Nee, want ik slaap ook“ Zd
wat er op stond: Ik slaap. Hoor je me snurken?
Ze schreef er onder: Nee, want ik slaap ook. Ze
was nu in zoverre opgeknappt dat ze het briefje
wat overmoediger op Sonja's bank gooide. Zo werd
het een hele briefwisseling. Steeds groter wer-
den de bogen waarmee de papiertjes op de ta-
feltjes werden getransporteerd. Ja, en toen gebeur-
de het! Juist toen Sonja het briefje opving. Van
schrik liet ze het briefje vallen toen de leraar
zich hardop afvroeg wat ze deden. „Na de les
blijven jullie maar!“ zei hij bars.
Na die les wachtten Anneke en Sonja braaf op
hun straf. Gelaten lieten ze de preek van de
leraar over hun hoofd gaan. Daarna namen ze
de straf in ontvangst.
„t Is wel een originele straf“, vond Sonja, toen
ze weer op de gang stonden.
„Hoe verzint hij 't“, raasde Anneke, „Honderd
keer dat briefje overschrijven. En morgen moet
hij het nog hebben ook“, zuchtte ze tragisch.
Ja, zo zie je maar weer, brieven-schrijvers! Eenmaal
komt de straf.....

